

Kitisane Kitisane Fe Taruxuna

Benun manga singen xa dɔxɔ Isirayila kaane xun na, kitisane nan yi tima Isirayila kaane yεε ra. Na waxatini, yaxune na yi e yigβεten, Ala yi muxu kεndena nde rakelima nen alogo a xa Alaa yamaan nakisi. Na kanna mɔn yi mangayaan ligama nen Alaa yamaan xun na han waxati. Kitisani itoe taruxune nan yεbaxi Kitabun yireni ito kui.

Kitabun yireni ito yitaxunxi nen dɔxɔde saxan: A singen feene nan falama lan Isirayila kaane dɔxɔ feen ma Kanan yamanani han Yosuwe faxa waxatina (Keli Kitisane sora 1.1 ma han 2.10). A firinden kui, Alaa yamaan luma tinxintareyaan nan ligε Ala ra han Ala yi e so e yaxune yii. Na xanbi ra, e yi Ala maxandi malina fe ra, a yi muxuna nde sugandi, naxan findε e xunba muxun na. Na yεerate yi xili nen fa fala a kitisane. (Keli Kitisane sora 2.11 ma han 16.31). A saxanden taruxu firin nan yεbama naxan a yitama fa fala Isirayila kaane bata e makuya Alaa sariyan na pon! (Keli Kitisane 17 ma han 21). Na yire saxandena a yitama a Alaa yamaan yi waxi lu feni mangana nde bun benun e xa lu e yεte ma, e lu makuyε Ala ra.

Isirayila kaane yi dɔxɔ Kanan yi

¹Yosuwe faxa xanbini, Isirayila kaane yi Alatala maxɔdin, e naxa, “Nde singe kelima nxu yε be, siga Kanan kaane yεngedeni?”

² Alatala yi e yabi, a naxa, “Yuda bənsənnna muxune lan e siga, n bata yamanan so e yii.”

³ Yuda bənsənnna muxune yi a fala e ngaxake-denne, Simeyən bənsənnna muxune xa, e naxa, “Dənaxan soxi nxu yii, en birin xa siga mənni, en sa Kanan kaane yenge. Na xanbi ra, en birin mən sigε ε konni dənaxan soxi ε yii.” Nayi, e nun Simeyən bənsənnna muxune yi siga.

⁴ Yuda bənsənnna muxune yi siga yenge sodeni, Alatala yi Kanan kaane nun Perisine sa e sagoni, e yi muxu wuli fu faxa Beseki taani.

⁵ E sa Adoni-Beseki li Beseki taani, e yi a yenge. Nayi, e yi Kanan kaane nun Perisine nə.

⁶ Adoni-Beseki yi a gi, koni e yi a sagatan, e sa a suxu, e yi a yii konkoribaan nun a san konkoribaan sege a ra.

⁷ Adoni-Beseki yi a fala, a naxa, “Manga yii konkoribaan bolonxin nun san konkoribaan bolonxi tonge solofere nan yi n ma donse dənxen donma n ma tabanla bun nun, koni iki Ala bata n saren fi n kewanla ra.” E yi siga a ra Yerusalen yi, a sa faxa mənni.

⁸ Yuda bənsənnna muxune yi siga Yerusalen taan xili ma, e yi na tongo, e yi a muxune faxa silanfanna ra, e tēn so taan na.*

⁹ Yuda bənsənnna muxune mən yi siga Kanan kaane fan yengedeni naxanye yi dəxi geya yiren nun Negewi tonbon yiren nun geyadi yireni sogegododen binni.

¹⁰ Yuda bənsənnna muxune yi siga Kanan kaane xili ma naxanye yi dəxi Xebiron taani, dənaxan yi

* **1:8: Silanfanna:** Sofane yengešo dege mana.

xili nun Kiriyati-Aruba. E yi Seſayi nun Aximan nun Talamayi bənsənnə muxunə nə.

¹¹ E yi keli mənni, e yi siga Debiri kaane fan xili ma. Debiri taan yi xili nən nun Kiriyati-Seferi.

¹² Kalebi yi a fala, a naxa, “Naxan na Kiriyati-Seferi taan yengε, a yi a nə, n nan n ma dii tεmεna Akasa fi ma nən na kanna ma.”

¹³ Kalebi xunyən Kenasi a dii xεmεna Otiniyeli yi taan yengε, a yi a nə. Kalebi yi a dii tεmεna Akasa fi a ma a ɲaxanla ra.

¹⁴ Akasa to dɔxɔ Otiniyeli xən, a yi Otiniyeli radin alogo a xa a fala Akasaa fafe xa a xa xεε bɔxɔna nde so a yii. Akasa to godo a sofanla fari, Kalebi yi a maxɔdin, a naxa, “Nanse xəli i ma?”

¹⁵ A yi a yabi, a naxa, “Tin fe keden ma n xa, amasɔtɔ i bata bɔxɔ xaren fi n ma naxan yamanan yiifanna mabinni. Iki, i mən xa tigrine fi n ma.” Kalebi yi tigi yirene so a yii, ndee laben na ndee faxan na.

¹⁶ Musa bitanna Keni bənsənnə muxunə yi keli Tugu Taani, e nun Yuda bənsənnə muxunə. E birin yi sa dɔxɔ Yuda tonbonni Aradi taan yiifari fɔxəni yama gbεtεye tagi.

¹⁷ Yuda bənsənnə muxunə nun e ngaxakedenne Simeyən bənsənnə muxunə yi siga Kanan kaane yengɛdeni Sefata taani. E yi na taan naxəri, e yi mənna xili sa Xoroma.†

¹⁸ Yuda bənsənnə muxunə mən yi Gasa taan nun a rabilinne nə, e nun Asikalən taan nun a rabilinne nun Ekirən taan nun a rabilinne.

¹⁹ Alatala yi Yuda bənsənnə muxunə mali, e yi na geya yiren findi e gbeen na, koni e mi muxunə

† **1:17: Xoroma**, e kon xuini, na bunna nεεn fa fala “Halagina.”

nə naxanye yi dɔxi lanbanni, bayo yɛngɛ so won-tonon wure daxine nan yi ne yii.

²⁰ E yi Xebiron taan so Kalebi yii alo Musa a fala kii naxan yi. A yi Anaki a dii saxanne taane ba e yii.

²¹ Yebusu kaan naxanye yi dɔxi Yerusalɛn yi, Bunyamin bɔnsɔnna muxune mi bɔxɔn ba ne yii. Yebusu kaane dɔxi Yerusalɛn yi Bunyamin bɔnsɔnna muxune tagi han to.

²² Yusufu bɔnsɔnna muxune fan yi siga Beteli taan yɛngɛdeni, Alatala yi lu e xɔn.

²³ E xɛrane nan nasiga Beteli taan nakɔrɔsideni singen. Beteli taan yi xili nɛn nun Lusi.

²⁴ Xɛrane yi xɛmɛna nde to keɛ taani, e yi a fala a xa, e naxa, “Nxu nɔɛ soɛ taani kii naxan yi, na yita nxu ra. Nxu hinanma i ra nɛn.”

²⁵ A yi na yita e ra. Nayi, Yusufu bɔnsɔnna muxune yi sa taan muxune birin faxa silanfanna ra, koni e yi na xɛmɛn nun a denbayaan lu e nii ra.

²⁶ Na xanbi ra, na xɛmɛn yi siga Xiti kaane yamanani. A sa taana nde ti mɛnni, a yi na xili sa Lusi, na xinla mɔn mɛnna xun ma han to.

²⁷ Manase bɔnsɔnna muxune mi Beti-Seyan kaane nun e rabilinna muxune kedi, e nun Taanaki kaane nun Dɔrɔ kaane nun Yibeleyami kaane nun Megido kaane nun e rabilinne. Kanan kaane yi lu yamanani.

²⁸ Isirayila kaane to sɛnbɛ sɔtɔ, e Kanan kaane findi e konyine ra, koni e mi e kedi mumɛ.

²⁹ Efirami bɔnsɔnna muxune mi Kanan kaane kedi naxanye yi dɔxi Geseri taani. Kanan kaane mɔn dɔxi Efirami bɔnsɔnna muxune tagi Geseri taani.

³⁰ Sabulon bənsənnə muxune mi Kitiron kaane kedi, e nun Nahaloli kaane. Kanan kaane yi lu Sabulon bənsənnə muxune tagi, koni e yi lu konyiyani.

³¹ Aseri bənsənnə muxune mi Ako kaane kedi, e nun Sidən muxune nun Axalaba kaane nun Akisibu kaane nun Xeleba kaane nun Afiki kaane nun Rexobo kaane.

³² Nanara, Aseri bənsənnə muxune yi dəxə Kanan kaane tagi yamanani.

³³ Nafatali bənsənnə muxune mi Beti-Seməsi kaane kedi, e mi Beti-Anata kaane kedi, e lu dəxi Kanan yamanan muxune yε, koni Beti-Seməsi kaane nun Beti-Anata kaane yi lu konyiyani.

³⁴ Amorine yi Dan bənsənnə muxune lu geya yirene yi, e mi tin e xa godo lanbanni.

³⁵ Amorine yi wa lu feni Xeresi geyaan fari e nun Ayalən taan nun Salabimi taani. Koni na xanbi ra, Yusufu bənsənnə muxune yi sənben sətə, e yi e nə, e findi e konyine ra.

³⁶ Amorine yamanan danna yi fəlxəxi Tali Geyaan nan ma siga han Sela taan xanbi ra.

2

Yama tinxintarena fe

¹ Alatalaa malekan yi keli Giligali yi, siga Bokin yi, a yi a fala, a naxa, “N bata ε ramini Misiran yi. N yi siga ε ra yamanani n na ε benbane tuli sa naxan na, n naxa, ‘N mi n ma layirin kalε en tagi mumε.

² Koni, ε tan nama layirin xidi ε nun yamanani ito muxune tagi, ε yi e saraxa gandene kala.’ Koni, ε mi ε tuli mati n na. Nanfera ε ito ligaxi?

³ Nayi, n xa a fala ε xa, a n mi fa e kedima ε bun. E luma nen ε fema, e alane yi lu alo luti ratixine ε yεε ra.”

⁴ Alatalaa malekan to yelin falani itoe tiyε Isirayila kaane xa, yamaan yi gbelegbele fɔlɔ sununi.

⁵ E yi menna xili sa “Bokin,”* e yi saraxane ba Alatala xa menni.

Yosuwe a saya fena

⁶ Yosuwe yi yamaan naxεε, Isirayila bɔnsɔnne muxune birin yi sa e kε bɔxɔn tongo.

⁷ Yamaan wali nen Alatala xa Yosuwe a siimayaan birin yi, e nun fonne siimayane yi naxanye luxi Yosuwe xanbini, naxanye Alatala wali xɔnne to Isirayila bɔnsɔnne muxune xa.

⁸ Nunu a dii xεmεn Yosuwe, Alatalaa walikεεn faxa a ηεε kεmε ηεε mɔxɔηεn nan ma.

⁹ E yi a maluxun a kε bɔxɔni Timanati-Xeresi yi, Eframi geya yireni, Gaasa geyaan kɔmenna ma.

¹⁰ A waxatin muxune birin yi faxa, mayixεε gbεtye yi mini naxanye mi yi Alatala kolon, e nun a feen naxanye liga Isirayila bɔnsɔnne muxune xa.

¹¹ Nayi, Isirayila bɔnsɔnne muxune yi fe ηaxin liga Alatala yεε ra yi, e yi Baali sawurane batu.

¹² E yi e mε Alatala ra, e benbane Ala naxan e ramini Misiran yi, e bira e rabilinna muxune alane fɔxɔ ra, e yi e xinbi sin ne bun, e yi Alatala raxɔlɔ.

¹³ E yi e mε Alatala ra, e yi Baali batu e nun Asitarate suxurene.

* **2:5: Bokin**, e kon xuini, na bunna nen fa fala “Wugalane.”

14 Alatala yi xələ Isirayila bənsənnə muxune ma. A yi e sa kala tiine sagoni, a yi e so e yaxune yii naxanye yi e rabilinxi, e mi fa e yaxune nə sənən.

15 E na yi siga yəngeni waxati yo yi, Alatala mi yi nə fima e ma, alo Alatala a kələ e xa kii naxan yi. E yi lu sununi.

16 Nayi, Alatala yi kitisane rasiga e ma, naxanye e ba kala tiine yii.

17 Koni, e mi e tuli mati e kitisane ra, e lu Ala yanfə ala gbətene batun xən naxan yi luxi alo yalunyana Ala yətagi,† e yi e xinbi sin e bun. E yi xətə e benbane kiraan fəxə ra mafurən naxanye yi Alatalaa yamarine suxi.

18 Alatala na yi kitisana nde rasiga e ma waxati yo yi, Alatala yi luma nən na kitisaan xən. Ala yi e ba e yaxune sagoni na kitisana siimayaan birin yi, bayo e kininkininna yi Alatala suxuma nən e yaxune fe ra, naxanye yi e naxankataxi.

19 Koni, kitisaan to faxa, yamaan mən yi tantan dangu e benbane ra, e yi bira ala gbətene fəxə ra, e yi ne batu, e yi e xinbi sin e bun, e mi tin xətə e fe naxine nun bəjə xədexən fəxə ra.

20 Nayi, Alatala yi xələ Isirayila bənsənnə muxune ma, a naxa, “Bayo siyani ito bata n ma layirin kala, n naxan tongo e benbane xa, bayo e mi n xuiin suxi,

21 n fan mi fa siya yo kedima e yəe ra sənən Yosuwe naxanye lu benun a xa faxa.

22 N na Isirayila bənsənnə muxune kənaan fəsəfəsəma na kii nin, alogo n xa a kolon xa e n tan

† 2:17: Na **yanfan** luxi nən alo yalunyana Ala yəe ra yi bayo Ala waxi a yamaan xa tinxin a xa alo naxanla lan a xa tinxin a xəmən xa kii naxan yi.

Alatala sagoon ligε, alo e benbane a liga kii naxan yi.”

²³ Nayi, Alatala yi siyane lu yamanani Yosuwe naxanye lu na benun a xa faxa, a mi ne kedi sasani.

3

¹ Alatala siyani itoe nan lu dɔxi yamanani alogo Ala xa Isirayila bɔnsɔnne muxune keɾnaan fεsεfεsε naxanye mi yi na Isirayila kaane Kanan kaane yεngε waxatin naxan yi.

² Ala yi waxi nεn, mayixεtε nεnεn naxanye munma yi yεngεn so singen, ne xa e maxaran yεngε sodeni.

³ Siyani itoe nan lu yamanani: Kuntigi suulunna naxanye yi Filisitine xun na nun Kanan kaane nun Sidɔn kaane nun Xiwin naxanye yi dɔxi Liban geya yireni, keli Baali-Xerimon geya yiren ma siga han Lebo-Xamata taana.

⁴ Alatala Isirayila bɔnsɔnne muxune fεsεfεsε ne nan xɔn, alogo a xa a kolon xa e Alatalaa yamarine suxε, a naxanye yamari e benbane ma fata Musa ra.

⁵ Isirayila bɔnsɔnne muxune yi lu dɔxi Kanan kaane nun Xiti kaane nun Amoriŋe nun Perisine nun Xiwine nun Yebusu kaane tagi.

⁶ E yi e dii tεmεne tongo e ɲaxanle ra, e yi e dii tεmεne fi e ma, e yi e alane batu.

Isirayila kitisana, Otiniyeli

⁷ Naxan ɲaxu Alatala yεε ra yi, Isirayila kaane yi na liga, e yi ɲinan Alatala xɔn, e Ala, e yi Baali nun Asera batu.

⁸ Alatala yi xɔɔ Isirayila kaane ma, a yi e lu Mesopotamiya kaane mangan Kusan-Risatayin sagoni. E yi lu Kusan-Risatayin bun ma ɲɛɛ solomasɛɛɛ.

⁹ Isirayila kaane yi e xuiin namini Alatala ma, Alatala yi marakisi tiina nde fi Isirayila kaane ma naxan e rakisi, Kenasi a dii xɛmɛna Otiniyɛli, Kalebi xunyɛna.

¹⁰ Alatalaa Nii Sariɲanxin yi goda a ma. A yi findi Isirayila kitisaan na. A yi siga yɛngɛni. Alatala yi Mesopotamiya mangan Kusan-Risatayin sa Otiniyɛli sagoni, a yi Kusan-Risatayin nɔ.

¹¹ ɲɛɛ tonge naanin, bɔɲɛ xunbenla yi lu yamanani han Kenasi a dii xɛmɛna Otiniyɛli yi faxa.

Isirayila kitisana, Ehudu

¹² Isirayila kaane mɔn yi fe ɲaxin liga Alatala yɛɛ ra yi. Nanara, Alatala yi Moyaba mangana Egilon sɛnbɛ so Isirayila kaane xili ma.

¹³ Egilon nun Amonine nun Amalɛkine yi e malan siga Isirayila kaane yɛngɛdeni, e sa Tugu Taan suxu.

¹⁴ ɲɛɛ fu nun solomasɛɛɛ, Isirayila kaane dɔxi Moyaba mangana Egilon ma nɔn bun.

¹⁵ Isirayila kaane mɔn yi e xui ramini Alatala ma, Alatala yi marakisi tiina nde so e yii, Geraa dii xɛmɛna Ehudu, Bunyamin bɔnsɔnni. Kɔmɛnmaan nan yi a ra. Isirayila kaane yi finma sena ndee so a yii alogo a xa sa a so Moyaba mangana Egilon yii.

¹⁶ Ehudu yi silanfanna dɛ firin kannna nde rafala a yɛtɛ xa, a kuyana nɔngɔnna yɛ keden, a yi a xidi a yiifari ma danban ma wantanna bun ma.

17 A sa na finma seene so Moyaba mangana Egilon yii. Egilon yi findixi muxu fati bendε gbeen nan na.

18 Na finma seene yi muxun naxanye xun ma, Ehudu to yelin na soε mangan yii, a yi ne raxεε.

19 Koni, e to suxurene yiren li Giligali yi, a tan yi xεε, a naxa, “Mangana! Wundo xεrayana nde n yii i xa.” Mangan yi a fala a muxune xa, a naxa, “E dundu!” Muxun naxanye birin yi a fema, ne birin yi mini.

20 Nayi, Ehudu yi a maso mangan na, a dɔxi kore banxin kui, foye fajin yi dεnaxan yi a kedenna xili yi. Ehudu yi a fala, a naxa, “Alaa falana n xɔn lan i ma.” Egilon yi keli a dɔxɔdeni.

21 Nayi, Ehudu yi silanfanna botin a kɔmenna ra a yiifari ma danban ma, a yi Egilon kuiin sɔxɔn.

22 Silanfanna fεεn yetεεn yi so, Egilon fatin turen yi so silanfanna ma, bayo a mi silanfanna botin a kuini.

23 Nayi, Ehudu yi dεεn sɔxɔn a xun ma, a yi mini xanbi binni.

24 A siga xanbini, mangana walikεne yi fa Egilon matodeni, e yi a to a kore banxin dεεne yi sɔxɔnxi. E yengi yi a ma a mangan yi a yetεε nan suturama banxini.

25 E yi bu han, bayo mangan mi yi dεεn nabima, e yi dεjinna tongo, e na rabi. E yi e mangan faxaxin li saxi bɔxɔni.

26 E yi tixi waxatin naxan yi, Ehudu tan yi yanfanma tun, a dangu suxurene yiren na, a siga a giye Seyira taani.

27 A to so mɛnni, a xɔtaan fe Efirami geyane yi. Isirayila kaane yi e malan a fema geyane ma, a yi

findi e xunna ra.

²⁸ A yi a fala e xa, a naxa, “E bira n fɔxɔ ra, bayo Alatala bata Moyaba kaane sa ε sagoni, ε yaxune.” Na ma, e yi bira a fɔxɔ ra, e yi Yurudɛn baan kirane suxu siga Moyaba binni, e mi fa tin muxu yo xa dangu.

²⁹ Na lɔxɔni, e yi Moyaba sɛnbɛmaan muxu wuli fu faxa. Muxu yo mi a yimini.

³⁰ Moyaba kaane lu fɔlɔ Isirayila kaane nɔɔn bun ma na lɔxɔn nin. Na xanbi ra, yamanan yi lu bɔɲɛ xunbenli ɲɛɛ tonge solomasɛxɛ.

Isirayila kitisana, Samagara

³¹ Ehudu danguxina, Anataa dii xɛmɛn Samagara nan fa. A yi Filisitine muxu kɛmɛ sennin faxa ɲinge gbɛngbɛn wuren na. Na fan yi Isirayila rakisi.

4

Kitisa ɲaxanla Debora fe

¹ Ehudu faxa xanbini, Isirayila kaane mɔn yi fe ɲaxin liga Alatala yɛɛ ra yi.

² Alatala yi e sa Kanan mangan Yabin sagoni, naxan yi mangayani Xasori taani. A sofa kuntigin yi xili nɛn Sisera. A yi dɔxi Xaroseti-Hagoyin taan nin.

³ Isirayila kaane yi e xui ramini Alatala ma, amasɔtɔ yɛngɛ so wontoron wure daxin kɛmɛ solomanaanin nan yi Yabin yii. Xabu ɲɛɛ mɔxɔɲɛ, a Isirayila kaane ɲaxankatama.

⁴ Na waxatini, Lapidoto a ɲaxanla Debora, nabi ɲaxanla nan yi kitin sama Isirayila yamanani.

⁵ A yi dɔxi tugu binla nde nan bun Rama taan nun Beteli taan tagi Efirami geya yireni. E yi na yiren xili sa a Debora Tuguna. Isirayila kaane yi sigama nen a fema kitisadeni.

⁶ Lɔxɔna nde, a yi Abinowan ma dii xemɛn Baraka xili, naxan yi kelixi Kedesi taani Nafatali yamanani. A yi a fala a xa, a naxa, “Alatala yamarini ito nan fixi i ma, Isirayilaa Ala, a naxa, ‘Siga Taboro geya yireni, ε nun muxu wuli fu Nafatali bɔnsɔnni e nun Sabulon bɔnsɔnni.

⁷ N Yabin ma sofa kuntigin Sisera radinma nen i ma Kison baan dɛ e nun a wontorone nun a ganla, n yi e sa i sagoni.’ ”

⁸ Baraka yi a fala Debora xa, a naxa, “Xa en birin na a ra, n sigɛ. Koni, xa en birin mi a ra, n mi sigama.”

⁹ A yi a yabi, a naxa, “En birin sigɛ, koni i mi binye sɔtɔma na yɛngɛni, amasɔtɔ Alatala fama Sisera sadeni naxanla nan sago yi.” Debora yi keli, e nun Baraka yi siga Kedesi taani.

¹⁰ Baraka yi Sabulon bɔnsɔnna muxune nun Nafatali bɔnsɔnna muxune maxili Kedesi yi, muxu wuli fu yi bira a fɔxɔ ra. Debora fan yetɛɛn yi siga a fɔxɔ ra.

¹¹ Nba, Keni kaan Xeberi bata yi keli Keni kaan bonne fema, Musa bitanna Xobabi bɔnsɔnna, a bata yi sa a bubun ti wudi gbeen bun Saananimi yi Kedesi taan fema.

¹² Abinowan ma dii xemɛn Sisera yi a mɛ a Baraka bata fa Taboro geyaan ma.

¹³ Sisera yi yɛngɛ so wontoron wure daxin kemɛ solomanaanin nun a sofane birin malan Xaroseti-Hagoyin yi, e yi siga Kison baan dɛ.

14 Nayi, Debora yi a fala Baraka xa, a naxa, “Keli, bayo Alatala Sisera sama nɛn i sagoni to. Alatala tixi i yɛɛ ra.” Baraka yi godo Taboro geyaan ma, muxu wuli fu biraxi a fɔxɔ ra.

15 A yi sa Sisera yɛngɛ, Alatala yi Sisera rafi Baraka yɛɛ ra, a yi a wontorone nun a ganla birin halagi silanfanna ra. Sisera yi godo a wontoron kui, a yi a gi a sanni.

16 Baraka yi wontorone nun ganla kedi han Xaroseti-Hagoyin yi. Siseraa ganla birin yi faxa silanfanna ra, hali muxu kedenna a mi lu.

17 Koni, Sisera yi a gi a sanni, a siga Keni kaan Xeberi a ɲaxanla Yayeli a bubuni, bayo bɔɲɛ xunbenla yi Xasori mangan Yabin nun Keni kaan Xeberi a denbayaan tagi.

18 Yayeli yi mini Sisera yɛɛ ra, a yi a fala a xa, a naxa, “N kanna, so be, so n konni, hali i mi gaxu.” A yi so a bubuni, Yayeli yi a luxun bitinganna bun.

19 A yi a fala ɲaxanla xa, a naxa, “Yandi, n ki igeni, min xɔnla n na.” A yi nɔnɔ kundin nabi, a yi a ki nɔnɔni, a mɔn yi a xunna so.

20 Sisera mɔn yi a fala ɲaxanla xa, a naxa, “Siga i ya bubun dɛ ra. Xa muxuna nde fa i maxɔdin, a naxa, ‘Muxuna nde be ba?’ I xa na kanna yabi, i naxa, ‘ɛn-ɛn.’ ”

21 Koni, Xeberi a ɲaxanla Yayeli yi bubun wudi ralemunxina* nde tongo e nun dɛɛramana, a yi a maso a ra, a yi wudin gbangban a xunni, a sa mini bɔxɔni. Sisera xadanxin yi saxi, a xima, a yi a faxa.

22 Bayo Baraka yi Sisera sagatanma, Yayeli yi

* **4:21: *Bubun wudi ralemunxin*** sifani ito findixi tami dungin nan na naxan yi gbangbanma bɔxɔni bubun bun tiine xidi seene ra.

mini a ralandeni, a yi a fala a xa, a naxa, “Fa be, i xεmεn naxan fenma, n xa fa a yita i ra.” A yi so a konni, a sa Sisera faxaxin li saxi na, wudin sɔtixi a xunni.

²³ Na lɔxɔni, Ala yi Kanan mangan Yabin nayarabi Isirayila kaane yεε ra.

²⁴ Isirayila kaane yi sεnbεn sɔtɔ Kanan mangan Yabin fari han e yi a raxɔri.

5

Deboraa βetina

¹ Na lɔxɔni, Debora nun Baraka, Abinowan ma dii xεmεn yi βetin ba e bode xɔn, e naxa,

² “Sofane yitɔnxi yεngε so xinla ma Isirayila yi, yamaan tinxi e xa siga yεngεni, tantunna xa fi Alatala ma!

³ ε tan mangane! ε tan kuntigine, ε tuli mati!

N βetin bama nεn,

n βetin bama nεn Alatala xa.

N na Alatala tantunma nεn βetini, Isirayilaa Ala.

⁴ Alatala, i to keli Seyiri yi,

i to keli Edɔn yamanani,

bɔxɔn yi xuruxurun,

kundaan yi findi igen na,

tule gbeen yi fa.

⁵ Geyane yi xuruxurun Alatala yεtagi,

Sinayi geyana Alatala yεtagi,

Isirayilaa Ala.

⁶ Anataa dii xεmεn Samagara waxatini,

Yayeli waxatini,

kira gbeene bata yi rabejin,

sigatine yi sigama kiradine nan xɔn.

⁷ Taane bata yi rabejin Isirayila yi.
 E yi kalaxi
 han n tan Debora fa waxatin naxan yi,
 n yi fa findi Isirayila kaane nga ra.
⁸ E bata yi ala gbɛtɛne sugandi.
 Nayi, yɛngɛn yi keli e taane yi,
 koni, yɛ masansan wure lefana
 hanma tanban mi yi toɛ muxu kedenna yii
 muxu wuli tonge naaninna yɛ Isirayila yi.”

⁹ “N bɔɲɛna Isirayila sofa kuntigine fɔxɔ ra,
 e nun muxun naxanye tinxi e xa siga yɛngɛni.
 Tantunna Alatala xa!
¹⁰ Ɛ tan naxanye ɛ masiga tima sofali fixɛne fari,
 ɛ tan naxanye dɔxi dagine ma,
 ɛ tan naxanye sigan tima kirane xɔn,
 ɛ tuli mati
¹¹ ige maxanle xuiin na
 ige ramaradene yi.
 E Alatalaa tinxinyana fe falama,
 a wali fɔɲine Isirayila kuntigine xa!
 Nayi, Alatalaa yamaan bata sa dɔxɔ taane so dɛɛne
 ra.
¹² E yi a fala, e naxa,
 ‘Xulun, xulun!
 Debora, xulun!
 Xulun, xulun! I bɛtin ba!
 Xulun! Baraka, xulun!
 Abinowan ma dii xɛmɛna,
 i sa fa i ya kasorasane ra!’
¹³ Nayi, naxanye lu e nii ra,
 ne yi siga kuntigine fɔxɔ ra,
 Alatalaa yamaan yi e malan n fɛma,
 siga sofa kɛndɛne xili ma.

14 Efirami bənsənnə muxuna ndee yi fa
naxanye Amalekine nə.

Bunyamin bənsənnə muxune fan yi biraxi i fəxə
ra.

Kuntigine yi keli Makiri yi siga yengeni.

Sofa kuntigine yi fa sa keli Sabulon bənsənni.

15 Isakari kuntigine yi bira Debora fəxə ra,

Isakari bənsənnə muxune yi biraxi Baraka nan
fəxə ra,

e godo lanbanni mafuren!

Koni, matandi gbeen yi lu Ruben bənsənni.

16 Nanfera i luxi sansanne kui

i lu xuruseene wuga xuiin namε?

Matandi gbeen yi lu Ruben bənsənni.

17 Galadi kaane yi lu Yuruden baan kidi ma!

Nanfera Dan kaane luxi kunkine dexən?

Aseri kaane yi lu dəxi baan dε,

e lu dəxi kunki tideni so dεene ra.

18 Sabulon bənsənnə muxune tan yi tin sayaan ma
yengeni,

Nafatali bənsənnə muxune fan na kiini xεene ma.”

19 “Mangane fa nən,

e yi yengen so.

Nayi, Kanan mangane yi yengen so Taanaki yi,

Megido tigine dexən,

koni, e mi gbeti yo tongo,

e mi sese sətə yengeni.

20 Sarene yi yengen so kore xənnə ma,

e yi Sisera yengε e funfuni.

21 Kison baa igen yi en yaxune xali,

Kison baa igen naxan yi minima

xabu a fələni.

I wəkile! En siga yengeni!

22 Nayi, soone torone xuiin yi mini,
e danguma e giye,
e tunganma alo soo senbemanе.

23 Alatalaa malekana nde yi a fala, a naxa,
'Dangan Meroso taan xa,
ε a muxune danga,
bayo e mi fa walixi Alatalaa fe ra,
e mi fa Alatalaa sofa kεndεne malixi.'

24 Duban Yayeli xa dangu naxanle birin na
Xeberi a naxanla, Keni kaana!
Dubana a xa naxanle tagi
naxanye dɔxi bubune kui!

25 Sisera bata igen maxɔdin,
a yi nɔnɔn so a yii!
A yi fεnεn so a yii igelengen fajin kui.

26 A yi wudi ralemunxin suxu a kɔmenna ra,
a yi a gbangban dεεramaan na a yiifanna ra,
a yi Sisera garin,
a yi a xunna sɔxɔn,
a yi a xunni koren,
a yi a yibɔ.

27 A yi bira a san bun,
a yi bira, a lu saxi a bun,
a yi bira a san bun,
a salaxun dεnaxan yi a bira,
a lu menna nin a faxa."

28 "Sisera nga yi a yeεn namini banxin foye soden
na,
a yi a fala, a naxa,
'Nanfera, a yeεge so wontoron bata bu,
a mi fama?
Nanfera a wontorone bata madiganje ayi?'

29 A kuntigi ɲaxalan xaxilimane yi a yabi ito ra hali a tan fan yeʔeɛn yi naxan mirixi, e naxa,

30 ‘Sofane seene nan tongoxi yeŋgeɲi, yanyina nde e ne nan taxunma, sofa keden, sungutun keden hanma firin. E dugi keɲdene nan tongoxi Sisera xa, dugi faɲi sɔxɔɲxine, kɔe mafilin faɲi sɔxɔɲxine Sisera xa.’ ”

31 “Alatala, a yi lan nun, i yaxune birin xa faxa alo Sisera faxaxi kii naxan yi. Koni, i rafan naxanye ma ne xa lu alo sopen na te seɲbeni.”

Yamanan yi lu boɲe xunbenli ɲeɛ tonge naanin.

6

Gedeyɔn

¹ Isirayila kaane mɔn yi fe ɲaxin liga Alatala yeɛ ra yi. Nayi, Alatala yi e sa Midiyan kaane sagoni ɲeɛ solofere.

² Midiyan kaane yi Isirayila kaane ɲaxankata. Na yi a liga Isirayila kaane yi sa dɔxɔ geya longonne nun faranne ra.

³ Isirayila kaane na yi sansine si waxati yo yi, Midiyan kaane nun Amalekine nun sogeteden binna xuruse rabane yi sa e yeŋgeɲa nɛn.

⁴ E yi fa dɔxɔ Isirayila yamanani, e yi e boɲɔn sansine birin kala siga han Gasa taani, donseen nun yeɛɛene nun ɲingene nun sofanle, e mi sese luyɛ Isirayila yi.

⁵ E nɛma yi e xuruseene nun e bubune xalɛ Isirayila yi, e yi wuyama ayi nɛn alo tuguminne, e ɲɔgɔmɛne yi wuya han e yatɛn mi kolon, e yi fama nɛn yamanani, e kalan ti.

⁶ Midiyan kaane yi Isirayila findi yiiigelitɔne ra, Isirayila kaane yi e xui ramini Alatala ma.

⁷ E to e xui ramini Alatala ma lan Midiyan kaane ma,

⁸ Alatala yi nabina nde rasiga e ma. A yi a fala e xa, a naxa, “Alatala, Isirayilaa Ala ito nan falaxi, a naxa: N tan nan ɛ raminixi Misiran yi, n yi ɛ ba konyiyani.

⁹ N tan nan ɛ baxi Misiran kaane nɔɔn bun, e nun naxanye birin yi ɛ ɲaxankatama, n yi e kedi ɛ yɛɛ ra, n yi e yamanan so ɛ yii.

¹⁰ N yi a fala ɛ xa, n naxa, ‘N tan nan Alatala ra, ɛ Ala. Ɛ nama Amorine alane batu yamanani ɛ dɔxi dɛnaxan yi.’ Koni, ɛ mi ɛ tuli mati n na.”

¹¹ Na xanbi ra, Alatala malekan yi fa, a yi dɔxɔ kondɛn bun Ofara taani, Yosa gbeen yi dɛnaxan na, Abiyeseri xabilan muxuna. A dii xɛmɛn Gedeyɔn yi murutun bɔnbɔma manpa ige baden yinla ra, alogo Midiyan kaane nama a to.

¹² Alatala malekan yi mini a xa, a yi a fala a xa, a naxa, “Alatala i tan sofa kɛndɛn xɔn!”

¹³ Gedeyɔn yi a yabi, a naxa, “N kannu, xa Alatala n xɔn, nanfera ito ligama nxu ra? A wanle minɛn nxu benbane naxanye fe fala nxu xa, e to yi a falama, e naxa, ‘Alatala xa mi nxu raminixi Misiran yi ba?’ Iki, Alatala bata nxu rabɛɲin, a nxu sa Midiyan kaane sagoni!”

¹⁴ Alatala yi a yɛɛ rafindi a ma, a naxa, “Sɛnbɛn naxan i ra, ɛ nun na xa siga, i sa Isirayila kaane ba

Midiyan kaane yii, n tan xa mi i rasigama ba?”

¹⁵ A yi a yabi, a naxa, “N Marigina, n na Isirayila rakisima di? N xabilan naxan yi, na xurun Manase bənsənnə yε, n tan nan mən dii dənxeen na n baba a denbayani.”

¹⁶ Alatala yi a yabi, a naxa, “N luma nən i fəxə ra, i yi Midiyan kaane birin faxa alo muxu kedenna.”

¹⁷ Gedeyən yi a yabi, a naxa, “Taxamasenna yita n na naxan a yitama a i tan nan falan tixi n xa.

¹⁸ N bata i mafan, i nama i masiga be ra han n mən yi fa i fəma, n fa n ma saraxan sa i yetagi.” Ala yi a fala, a naxa, “N luma nən han i yi fa.”

¹⁹ Gedeyən yi sa sii diina nde faxa, a yi murutun kilo tonge saxan gan buru tetaren na. A yi suben sa sangatanna kui, a yi sube igen sa igelengenna kui, a fa e yita malekan na kondən bun ma.

²⁰ Alaa malekan yi a fala a xa, a naxa, “Suben nun buru tetaren sa gəməni fari, i sube igen bəxən e fari.” Gedeyən yi na liga.

²¹ Alatalaa malekan yi dunganna xunna sin suben nun buru tetarene yi gəməni fari. Təən yi mini gəməni a yi suben nun buru tetaren gan. Alatalaa malekan yi tunun a ma.

²² Gedeyən yi a kolon a Alatalaa malekan nan yi a ra. Gedeyən yi gbelegbele, a naxa, “Marigina, Alatala! N bata Alatalaa malekan to n yetagi!”

²³ Alatala yi a fala a xa, a naxa, “Lu bəje xunbenli, i nama gaxu, i mi fa faxama.”

²⁴ Gedeyən yi saraxa ganden nafala Alatala xa mənni, a yi na xili sa a “Alatala Nan Bəje Xunbenla Ra.” Na mən Ofara yi han to, Abiyeseri xabilan muxune taana.

25 Na kᵋεεn yεtεεn na, Alatala yi a fala Gedeyᵋn xa, a naxa, “I fafe a turaan firinden tongo naxan nεε solofere a ra. I yi Baali suxure saraxa ganden kala, i fafe gbeen dεnaxan na. Asera gbindonna naxan a fεma, i yi na rabira.

26 I yi saraxa gande faᵋin ti Alatala xa geyani ito xuntagi, i ya Ala. I yi turaan tongo, i tεεn so Asera gbindonna ra, i naxan nabiraxi, i yi turaan suben sa tεεni, a ba saraxan na.”

27 Gedeyᵋn yi muxu fu tongo walikεne yε, Alatala naxan falaxi, a yi na liga. Koni, bayo a yi gaxuxi a fafe a denbayaan yεε ra e nun taan muxune, a mi tin a ligε yanyin na, fᵋ kᵋεεn na.

28 Taan muxune to keli xᵋtᵋnni, e yi a to Baali suxure saraxa ganden kalaxi, Asera gbindonna mi na naxan yi tixi a fεma, turaan firinden fan bata yi ba saraxa gan daxin na saraxa ganden fari, dεnaxan ti.

29 E yi a fala e bode xa, e naxa, “Nde ito ligaxi?” E yi maxᵋdinna ti, e fe xᵋnfenna ti. E yi a fala e xa, e naxa, “Yosaa dii xεmεn Gedeyᵋn nan a ligaxi.”

30 Nayi, taan muxune yi a fala Yosa xa, e naxa, “I ya dii xεmεn namini, nxu xa a faxa, bayo a bata Baali suxure kiden nabira, a yi Asera gbindonna rabira naxan yi tixi a fεma.”

31 Muxun naxanye yi tixi Yosa fεma, a yi ne yabi, a naxa, “E tan nan Baali malima ba? Naxan yo na Baali mali, na kanna faxama nεn benun xᵋtᵋnni. Xa ala nan Baali ra, a xa a yεtε mali, bayo a batuden bata rabira.”

32 Na lᵋxᵋni, e yi Gedeyᵋn xili sa a Yerubali, e naxa, “Baali yεtεεn xa a yεngε.” E na fala nεn bayo

a bata Baali kiden nabira.*

Gedeyən yi Ala maxandi

³³ Midiyan kaane nun Amalekine nun sogeteden binna xuruse rabane birin yi e malan, e gidi Yurudən baan kidi ma, e sa e malan Yeεerele lanbanni.

³⁴ Alatalaa Nii Sarijanxin yi godo Gedeyən ma, a yi xətaan fe, Abiyeseri xabilan yi fa, e bira a fəxə ra.

³⁵ A yi xerane rasiga Manase yamanan birin yi, alogo na muxune fan xa fa a fəxə ra. A mən yi xerane rasiga Aseri nun Sabulon nun Nafatali yamanane yi, ne fan muxune yi siga e ralandeni.

³⁶ Gedeyən yi a fala Ala xa, a naxa, “I waxi Isirayila rakisi feni n tan nan xən, alo i a falaxi kii naxan yi.”

³⁷ Awa, n xa yeXεε kidi xabe daxina nde sa lonna ma. Xa xiila sa kidin nan tun na, bəxən yi lu xaraxi, nayi n na a kolonma nən a i Isirayila rakisima nən n xən, alo i a falaxi kii naxan yi.”

³⁸ A yi na liga. Na xətən bode, a yi keli xətən, a yi kidini bundu, xiila naxan mini kidini, igelengenna ye keden.

³⁹ Gedeyən yi a fala Ala xa, a naxa, “I nama xələ n ma, koni n mən waxi a kolon feni kidin nan xən. Iki, kidin xa lu yixaraxi, xiila yi bəxəni kun.”

⁴⁰ Ala mən yi na liga na kəεεn na. Kidin gbansanna yi lu yixaraxi, bəxən yi yikun.

7

Gedeyən yi Midiyan kaane nə

* **6:32: Yerubali**, e kon xuini, na bunna nən fa fala, “Baali xa a yengε.”

¹ Gedeyɔn naxan mɔn yi xili Yerubali, na nun yamaan naxan birin yi a fɔxɔ ra, e birin yi keli xɔtɔn xɔtɔn, e sa e malan Harodi tigin yireni. Midiyan kaane yi malanxi kɔmɛnna ma lanbanni Morɛ geyaan dɛxɔn.

² Alatala yi a fala Gedeyɔn xa, a naxa, “I ya muxune wuya. Na ma, n mi waxi Midiyan kaane sa feni i sagoni, xanamu Isirayila kaane e yetɛ matɔxɔma nɛn, e naxa, ‘Nxu tan nan nxu yetɛ rakisixi.’

³ Nayi, sa ito fala i ya yamaan xa, i naxa, ‘Xa naxan gaxuxi, a xuruxurunma, na kanna xa xɛtɛ, a keli Galadi geyani keden na.’ ” Muxu wuli mɔxɔpɛn nun firin yi xɛtɛ, a yi lu muxu wuli fu ma.

⁴ Alatala yi a fala Gedeyɔn xa, a naxa, “Yamaan mɔn gbo. E xali igen dɛ, n xa sa muxune sugandi i xa mɛnni, n na naxanye yita i ra, ɛ nun ne yi siga. N na a fala naxan yo ma a nama siga, hali na kanna mi siga i fɔxɔ ra.”

⁵ Nayi, Gedeyɔn yi yamaan xali baan dɛ. Alatala yi a fala Gedeyɔn xa mɛnni, a naxa, “Naxanye birin e felenma igen ma, e yi e min alo barena, ne lu e danna, naxanye birin e xinbi sinma e yi e min, i yi ne fan lu e danna.”

⁶ Muxu kɛmɛ saxan yi e min e yiine ra, yamaan dɔnxɛn yi e xinbi sin, e yi e min.

⁷ Alatala yi a fala Gedeyɔn xa, a naxa, “N na ɛ rakisima na muxu kɛmɛ saxanne nan xɔn naxanye e minxi e yiine ra, n yi Midiyan kaane sa i sagoni. Muxu dɔnxɛne xa siga e konne yi.”

⁸ Gedeyɔn yi Isirayila muxu dɔnxɛne fandane nun e xɔtane ba e yi, a yi e rasiga e konne yi. Koni, a yi na muxu kɛmɛ saxanne lu a fɛma.

Midiyan kaane yi malanxi e labe ra nɛn.

⁹ Alatala yi a fala Gedeyɔn xa na kɔɛɛn na, a naxa, “Keli, i godo gali malandeni, bayo n na a sama nɛn i sagoni.

¹⁰ Xa i gaxu gode, ε nun i ya walikɛɛn Pura xa siga gali malandeni.

¹¹ I yi i tuli mati e ra. Na xanbi ra, i wɛkilɛma nɛn, i sa e yɛngɛ.” Nayi, e nun a walikɛɛn Pura yi siga han daaxaden so dɛɛn na.

¹² Midiyan kaane nun Amalɛkine nun sogeteden binna xuruse rabane bata yi e malan lanbanni, e wuya alo tuguminne, e ɲɔgɔmɛne yi wuya alo ɲɛmɛnsinna fɔxɔ igen dɛ.

¹³ Gedeyɔn yi fa, a yi xɛmɛna nde xuiin mɛ xiyeɲ yɛbɛ a lanfaan xa, a naxa, “N funde burun nan toxi a firifirɛ Midiyan kaane daaxaden tagi xiyeɲi, a yi fa han a fa din bubun na, bubun yi maxɛtɛ, a bira.”

¹⁴ A lanfaan yi a yabi, a naxa, “Gedeyɔn ma yɛngɛn nan na ra, Yosaa dii xɛmɛna, Isirayila kaana. Ala bata Midiyan kaane sa a sagoni e nun gali malanden birin.”

¹⁵ Gedeyɔn to na xiyeɲ nun a bunna rame, a yi Ala batu, a yi xɛtɛ Isirayila kaane gali daaxadeni, a naxa, “Ɛ keli, bayo Alatala bata Midiyan kaane gali daaxaden sa en sagoni.”

¹⁶ A yi na muxu kɛmɛ saxanne yitaxun dɔxɔde saxanna ra, a yi xɔtane so e birin yii e nun fɛɲɛ yi-genle nun xayɛ xidi dɛgɛne, fɛɲɛn sa soma naxanye xun na.

¹⁷ A yi a fala e xa, a naxa, “Ɛ yɛɛn tima n na nɛn, n na naxan liga, ε fan yi na liga. N nɛɛn fa ganla daaxaden li tun, n na naxan liga, ε na liga.

18 N na xɔtaan fe waxatin naxan yi, muxun naxanye birin n fɔxɔ ra, ne birin yi xɔtaan fe ganla daaxaden nabilinni, ε sɔnxɔ, ε naxa, ‘Nxu yengɛn soma Alatala nun Gedeyɔn nan xa!’ ”

19 Muxu kɛmɛn naxanye lu Gedeyɔn fɛma, e nun ne yi maso gali daaxaden na kɔɛ tagini, kantan tine masara waxatini. E yi xɔtane fe, fɛɲɛn naxanye yi e yii, e yi ne yibɔ.

20 Muxu kɛmɛ saxanne birin yi xɔtane fe daaxaden nabilinni, e yi fɛɲɛne yibɔ, e yi xaye xidi dɛgɛne suxu e kɔmɛnne ra, xɔtane e yiifanne yi alogo e xa e fe, e yi sɔnxɔ, e naxa, “Nxu yengɛn soma Alatala nun Gedeyɔn nan xa!”

21 E birin yi lu e funfuni gali malanden nabilinni, gali malanden muxune birin yi e gi fɔɔ, e gbelegbele, e yi e gi.

22 Nayi, muxu kɛmɛ saxanne birin yi xɔtane fe, Alatala yi muxune radin e bode ma gali daaxadeni, e yi e bode yɛngɛ. Midiyan kaane yi e gi Beti-Sita taani, Serera taan binni, siga han Abeli-Mehola taani, Tabata taan dɛxɔn.

23 Isirayila kaane yi e malan, Nafatali kaane nun Aseri kaane nun Manase kaane birin yi Midiyan kaane sagatan.

24 Gedeyɔn yi xɛrane rasiga Efirami geya yiren birin yi a faladeni, a naxa, “Ɛ godo Midiyan kaane ralandeni, ε yi kiraan suxu Midiyan kaane yɛɛ ra keli baan dɛ siga han Beti-Bara.” Efirami kaane yi e malan e yi Yurudɛn baan xɔnna birin suxu siga han Beti-Bara.

25 E yi Midiyan kaane kuntigi firinne suxu, Orebi nun Sebi, e yi Orebi faxa Orebi Gɛmɛn fari, e yi Sebi faxa Sebi a Manpa Ige Badeni. E mɔn yi lu

Midiyan kaane sagatan_{ne}. E yi siga Orebi nun Sebi xunne ra Gedey_{on} x_{on} Yurud_{en} baan kidi ma.

8

Eframi kaane yi x_ol_o

¹ Eframi kaane yi a fala Gedey_{on} xa, e naxa, “Nanfera i ito ligaxi nxu ra? Nanfera i mi nxu xilixi Midiyan kaane yeng_edeni?” E yi a mafala.

² A yi e yabi, a naxa, “N nanse ligaxi naxan maliga _e kewanle ra? Bogi seen naxanye luxi b_ox_one yi Eframi b_ons_onna muxune xa, na mi gbo dangu Abiyeseri xabilan muxune se xabane birin na ba?”

³ Ala bata yi Midiyan kaane kuntigine Orebi nun Sebi sa _e sagoni. N n_o_e nanse lig_e nayi naxan dangu _e gbeen na?” Gedey_{on} to na fala Eframi kaane xa, nde yi ba e x_ol_on na.

Gedey_{on} Yurud_{en} baan kidi ma

⁴ Gedey_{on} nun a f_ox_orabira muxu ke_m_e saxanne to Yurud_{en} baan li, e yi baani gidi, e bata yi xadan, koni e m_on yi lu sagatanna tiy_e.

⁵ A yi a fala Suk_oti kaane xa, a naxa, “N bata _e mafan _e donseen so yamaan yii naxan biraxi n f_ox_o ra, amas_ot_o e xadanxi, anu n m_on Midiyan mangane sagatanma Sebaxa nun Salamuna.”

⁶ Suk_oti kuntigine yi a yabi, e naxa, “Sebaxa nun Salamuna bata sa i sagoni ba? Nxu xa donseen so i ya ganla yii nanfera?”

⁷ Nayi, Gedey_{on} yi e yabi, a naxa, “Nba, Alatala na Sebaxa nun Salamuna sa n sagoni waxatin naxan yi, n na _e paxankatama nen tonbonna wudi yii p_ali kanne ra.”

⁸ A keli mɛnni, a siga Penuyeli taani, a sa na maxandi kedenna ti Penuyeli kaane fan ma. Penuyeli kaane yi a yabi alo Sukoti kaane a yabi kii naxan yi.

⁹ A fan yi a fala Penuyeli kaane xa, a naxa, “N na nɔɔn sɔtɔ yɛngɛni, n xɛtɛ, n na ɛ taan sanganso makantanxin nabirama nɛn.”

¹⁰ Sebaxa nun Salamuna nun e ganla yi Karakoro taani, fɔ muxu wuli fu nun suulun jɔxɔn. Ne nan tun yi fa luxi sogeteden binna xuruse rabane sofa ganla ra. Bayo, muxu wuli kɛmɛ mɔxɔɲɛ bata yi faxa e ra yɛngɛni.

¹¹ Gedeyɔn yi siga xuruse rabane kiraan xɔn, Nobaya taan nun Yogboha taan sogeteden binni, a yi na sofa ganla ratɛrɛna, a yi e yɛngɛ.

¹² Sebaxa nun Salamuna yi e gi. Gedeyɔn yi e sagatan, a Midiyan kaane manga firinne suxu, sofa ganla birin yi xuya ayi.

¹³ Yosaa dii xɛmɛn Gedeyɔn yi fa sa keli yɛngɛni mini Xeresi geya ma kiraan xɔn.

¹⁴ A Sukoti banxulanna nde suxu, a yi a maxɔdin, na yi Sukoti kuntigine nun fonne xinle seɓɛ, muxu tonge solofere muxu solofere.

¹⁵ Na xanbi ra, a fa Sukoti kaane fɛma, a naxa, “ɛ n konbi naxanye fe ra, ɛ naxa, ‘Sebaxa nun Salamuna bata sa i sagoni ba? Nxu xa donseen so i ya muxu xadanxine yii nanfera?’ Nba, iki, Sebaxa nun Salamuna ni i ra.”

¹⁶ Nayi, a yi Sukoti taan fonne suxu, a siga e ra tonbonni. A sa e bɔnbɔ wudi yii maɲalixine ra, a Sukoti kaane kɛwanla saran e ra.

¹⁷ A mɔn yi Penuyeli taan sanganso makan-tanxin nabira, a yi taan muxune faxa.

18 Na xanbi ra, Gedeyɔn yi a fala Sebaxa nun Salamuna xa, a naxa, “Ɛ muxun naxanye faxa Taboro yi, ne yi di?” E yi a yabi, e naxa, “Ɛ yi luxi nɛn alo i tan, e birin yi maligaxi manga diine nan na.”

19 A yi a fala, a naxa, “Ngaxakedenne nan yi e ra, ngaa diine. N bata n kɔɔ habadan Alatala yi. Xa ɛ yi e lu e nii ra nun, n mi yi ɛ faxama nun.”

20 A yi a fala a dii singen Yeteri xa, a naxa, “Keli, i yi itoe faxa!” Koni Yeteri mi a silanfanna botin, amasɔɔ a yi gaxuxi, bayo banxulanna nan mɔn yi a ra.

21 Sebaxa nun Salamuna yi a fala Gedeyɔn xa, e naxa, “I tan yetɛɛn xa keli, i yi nxu faxa! Bayo ‘xɛmɛn nan tun na ligɛ.’ ” Nayi, Gedeyɔn yi keli, a yi Sebaxa nun Salamuna faxa. Se faɲin naxanye yi e ɲɔgɔmɛne fari, a yi ne fan tongo.

Gedeyɔn faxa fena

22 Isirayila kaane yi a fala Gedeyɔn xa, e naxa, “Lu nxu xun na ɛ nun i ya diin nun i mamandenna, bayo i bata nxu rakisi Midiyan kaane ma.”

23 Gedeyɔn yi a fala e xa, a naxa, “N mi luyɛ ɛ xun na, n mi n ma diin luyɛ ɛ xun na. Alatala nan luma ɛ xun na.”

24 Gedeyɔn mɔn yi a fala e xa, a naxa, “N waxi sena nde maxɔdin feni ɛ ra. Ɛ birin xa tunlaso keden keden so n yii ɛ se tongoxine yi yɛngɛni.” Tunlaso xɛma daxine nan yi Midiyan kaane tunle ra, bayo Sumayila bɔnsɔnna muxune nan yi e ra.

25 E yi a yabi, e naxa, “Nxu e fiyɛ i ma nɛn.” E yi dugini sa bɔxɔni, e birin yi tunlaso keden keden woli dugin fari e naxan tongo yɛngɛni.

²⁶ Tunlaso xεma daxine binyen yi sigε han kilo mαxαne, Gedeyɔn naxan maxαdin. A mɔn yi nεεene nun se fajine sɔtɔ e nun Midiyan kaane mangane dugi fajine nun kɔε filin fajin naxanye yi e nɔgɔmεne kɔε.

²⁷ Gedeyɔn yi na xεmaan nafala saraxarali domana nde ra, a yi a lu Ofara taani. Isirayila kaane birin yi fama mεnna nin na batudeni naxan yi luxi alo yalunyana Ala yεtagi, * na yi findi maratantan seen na Gedeyɔn nun a denbayaan xa.

²⁸ Midiyan kaane yi yarabi Isirayila kaane yεε ra, e mi fa e xunna rakeli sɔnɔn. Yamanan yi lu bɔne xunbenli nεε tonge naanin Gedeyɔn ma siimayaan birin yi.

²⁹ Yosaa dii xεmεn Yerubali yi xεtε, a dαxɔ a konni.

³⁰ Gedeyɔn dii tonge solofere nan sɔtɔ, bayo naxalan wuyaxi nan yi a yii.

³¹ A konyi naxanla† naxan yi Siken taani, na fan yi dii keden sɔtɔ a xa, a yi na diin xili sa Abimeleki.

³² Yosaa dii xεmεn Gedeyɔn faxa foriya fajin nin, e yi a maluxun a fafe Yowasa gaburun na Ofara taani, denaxan yi findixi Abiyeseri xabilan gbeen na.

³³ Gedeyɔn to faxa, Isirayila kaane mɔn yi Ala yanfa Baali suxurene xɔn naxan yi luxi alo yalunyana Ala yεtagi, e yi Baali-Beriti findi e ala ra.

* **8:27:** Na luxi nεn alo yalunyana Ala yεε ra yi bayo Ala waxi nεn a yamaan xa tinxin a xa alo naxanla lan a xa tinxin a xεmεn xa kii naxan yi. † **8:31: *Konyi naxanle*** sariyan sebexi Xɔrɔyaan 21.7-11 kui. Konyin na a ra naxan sɔtɔxi a naxanla ra.

³⁴ Isirayila kaane mi bira Alatala fɔxɔ ra, e Ala naxan e ba e yaxune yii naxanye yi e rabilinxi.

³⁵ E mi hinanna yita Gedeyɔn ma denbayaan na naxan mɔn xili Yerubali, hali a to fe faji wuyaxi raba Isirayila xa.

9

Abimeleki yi findi mangan na

¹ Yerubali a dii xεmεna Abimeleki yi siga Siken taani a nga xunyεn nun a xabilan muxune birin fεma, a yi a fala e xa, a naxa,

² “N bata ε mafan, ε sa a fala Siken taan fonne birin xa, ε naxa, ‘E waxi nεn Yerubali a dii tonge soloferene birin xa findi mangan na ε xunna ba, hanma muxu keden?’ E xa a kolon a ε xabilan muxuna nde nan n na.”

³ A nga xunyεne yi a falane birin nali Siken fonne ma, e yi tin birε Abimeleki fɔxɔ ra, bayo e xabilan muxuna nde nan yi a ra.

⁴ E Baali-Beriti batu banxin gbeti gbanan tonge solofere so a yii. Abimeleki yi fuyantenne nun mafu tiine saran na gbetin na, e bira a fɔxɔ ra.

⁵ A yi siga a fafe a banxini Ofara taani, a yi a tadane nun a xunyεne faxa, Yerubali a dii tonge soloferene birin gεmε kedenna fari. Yerubali a dii dɔnxεn Yotami nan tun lu, amasɔtɔ na bata yi a luxun.

⁶ Siken kaane nun Beti-Milo kaane birin yi e malan wudi gbeen dεxɔn gεmεn dεxɔn naxan dɔxi Siken yi. E yi sa Abimeleki dɔxɔ mangan na mεnni.

Yotami a sandana

⁷ Yotami yi na mε. A yi sa ti Garisimi geyaan xuntagi, a gbelegbele, a naxa, “Siken fonne, ε tuli mati n na, xa ε waxi Ala xa ε rame.

⁸ Lɔxɔna nde, wudine siga nɛn a e xa sa e mangan dɔxɔ. E yi a fala Oliwi bili gbeen xa, e naxa, ‘Findi nxɔ mangan na.’

⁹ Koni, Oliwi bili gbeen yi e yabi, a naxa, ‘N xa n mε n turen na ba, naxan nafan Ala nun muxune ma, n sa dɔxɔ wudin bonne xun na?’

¹⁰ Nayi, wudine yi a fala xɔdε binla xa, e naxa, ‘Fa, i fa dɔxɔ nxu xun na.’

¹¹ Koni, xɔdε binla yi e yabi, a naxa, ‘N xa n mε n naxunna nun n bogi fajin na, n sa dɔxɔ wudin bonne xun na?’

¹² Nayi, wudine yi a fala manpa binla xa,* e naxa, ‘Fa, i fa dɔxɔ nxu xun na.’

¹³ Koni, manpa binla yi e yabi, a naxa, ‘N xa n mε n igen na naxan findixi Ala nun muxune rasewa seen na, n sa dɔxɔ wudin bonne xun na?’

¹⁴ Nayi, wudine birin yi a fala kɔɔn xa, e naxa, ‘Fa, i fa dɔxɔ nxu xun na.’

¹⁵ Kɔɔn yi wudine yabi, a naxa, ‘Xa ε waxi n dɔxɔ feni mangan na ε xun na, ε fa girindin n nininna ra. Xanamu, tɛɛn minima nɛn kɔɔni a yi Liban warine gan.’ ”

¹⁶ “Nba, ε Abimeleki dɔxi mangan na lannayaan nun fetareyaan nin ba? E fan nɛn Yerubali nun a denbayaan na ba? E a wali fajɔ kolonxi ba?

¹⁷ N fafe yɛngɛn so nɛn ε xa, a yi lu sayaan dε, a yi ε ba Midiyan kaane yii.

* **9:12:** Wudi binla nde na yi, mɛn kaane naxanye sima, e yi naxanye bogi yitɔnma alo manpana e gbee kiini.

18 E tan bata keli n fafe a denbayaan xili ma to, e yi a dii tonge soloferene faxa gεmε kedenna fari, e yi a konyi gilεna dii xεmεna Abimeleki dɔxɔ man-gan na Siken kaane xun na, bayo e ngaxakedenna nan a ra.

19 Xa e lannayaan nan ligan Yerubali nun a denbayaan na to fetareyani, Abimeleki xa findi e sewan na, e fan yi findi a sewan na.

20 Xanamu, tεen xa mini Abimeleki yi, a yi Siken kaane gan e nun Beti-Milo kaane, tεen yi mini Siken nun Beti-Milo kaane yi, a yi Abimeleki gan!”

21 Na xanbi ra, Yotami yi a gi, a siga Beri taani, a sa lu denaxan yi, a yi a masiga a tada Abimeleki ra.

Siken kaane yi muruts

22 Abimeleki yi lu mangayani Isirayila xun na nεε saxan.

23 Nayi, Ala yi xaxili naxin naso Abimeleki nun Siken kaane tagi, Siken kaane yi Abimeleki yanfa.

24 E fe naxin naxan liga Yerubali a dii tonge soloferene ra, na yi xεtε e ma, e faxa feen goronna yi lu e ngaxakedenna Abimeleki xun ma naxan e faxa, e nun Siken kaane, naxanye a mali a tadane nun a xunyεne faxa.

25 Siken kaane yi muxune ti geyane fari a xili ma, na muxune yi sigatine goronne birin bama nen e yii kira yi. Abimeleki yi na mε.

26 Lɔxɔna nde, Ebedi a dii xεmεn Gaala nun a tadane yi fa Siken taani. Siken kaane yi e lannayaan sa a yi.

27 E yi siga e manpa bili nakɔne yi, e yi sa e manpa bogine bolon, e yi naxan naxan naba. E yi so e gbee ala batu banxin kui, e yi donseen don, e yi e min, e yi lu Abimeleki dangε.

28 Ebedi a dii xεμεν Gaala yi a fala, a naxa, “Nde Abimeleki ra, nde Siken kaane ra naxan a ligε en xa wali Abimeleki xa? Yerubali a dii xεμεν xa mi a ra ba? A yamana kanna xa mi Sebulu ra ba? Ε bira Xamori xabilan muxune fοxο ra, bayo Xamori nan Siken masεgεxi. En walima Abimeleki xa nanfera?”

29 Xa n tan nan yi Siken kaane xun na nun, n yi Abimeleki kedima nεn. N yi a falama nεn Abimeleki xa, n naxa, ‘I ya ganla fari sa, en yεngε.’”

30 Ebedi a dii xεμεν Gaala naxan falaxi, yamana kanna Sebulu yi na mε, a yi xολ.

31 A yi xεrane rasiga wundoni Abimeleki ma a faladeni a xa, a naxa, “Ebedi a dii xεμεν Gaala nun a ngaxakedenne bata fa Siken yi, e taan muxune radinma i xili ma.

32 Nayi, keli kοεεν na, e nun yamaan naxan i fοxο ra, ε sa ε luxun burunna ra.

33 Xοtοnni, sogen na te, i fan yi keli, i yi taan yεngε. Gaala nun a muxune na mini ε xili ma, naxan na i kεnεn, i na liga e ra.”

34 Abimeleki yi keli kοεεν na e nun yamaan naxan birin yi a fοxο ra, e sa e luxun Siken dεxοn, e yitaxunxi dοxοde naanin.

35 Ebedi a dii xεμεν Gaala yi mini, a ti taan so dεεν na. Nayi, Abimeleki nun a yamaan yi mini e luxundene yi.

36 Gaala to yamaan to, a yi a fala Sebulu xa, a naxa, “Yamaan godoma keli geyane ma.” Sebulu yi a yabi, a naxa, “Geyane nininne na a ra, muxune mi a ra.”

37 Gaala mοn yi falan tongo, a naxa, “Yamana nde yati godomatοn na a ra geyane ma, ganla

bonna fama sa keli yiimato wudi gbeen kiraan binni.”

³⁸ Sebulu yi a yabi, a naxa, “I ya fala ɲaxumɛne minɛn, i tan naxan yi a falama, i naxa, ‘Nde Abimeleki ra, alogo en xa wali a xa?’ I mi muxuni itoe xan naɲaxu ba? Nba, siga, i sa yɛngɛn so!”

³⁹ Gaala yi ti Siken kaane yɛɛ ra, a siga Abimeleki yɛngɛdeni.

⁴⁰ Abimeleki yi a kedi, muxu wuyaxi maxɔɔxin yi lu taan so dɛɛn na.

⁴¹ Abimeleki yi sa ti Aruma taani. Sebulu yi Gaala nun a ngaxakedenne kedi Siken taani.

⁴² Na xɔtɔn bode, Siken kaane yi mini, e siga e xɛɛne ma. Abimeleki yi na mɛ.

⁴³ Nayi, a yi a ganla tongo, a yi a yitaxun dɔxɔde saxanna ra, e yi e luxun burunna ra. A to muxune to minɛ taani, a yi e yɛngɛ.

⁴⁴ Abimeleki nun ganla dɔxɔde keden yi keli e yi e malan taan so dɛɛn na, ganla dɔxɔde firin yi xɛɛ ma kaane yɛngɛ, e yi e birin faxa.

⁴⁵ Yanyin birin na, Abimeleki taan yɛngɛma han a yi a nɔ, a yi taan muxune faxa. A yi taan kala, a yi fɔxɔn xuya na yiren birin yi.

⁴⁶ Na xibarun to sa Siken sanganso makan-tanxin muxune li, e yi sa e malan Beriti ala batu banxin yire makantanxini.

⁴⁷ Abimeleki to na mɛ a ne birin bata e malan,

⁴⁸ a yi te Salamɔn geyaan fari, e nun yamaan naxan birin yi a fɔxɔ ra. Abimeleki yi bunbin tongo, a yi wudi yiina nde sege, a yi a sa a kɔɛɛn ma. Na xanbi ra, yamaan naxan yi a fɔxɔ ra, a yi a fala ne xa, a naxa, “N naxan ligaxi ɛ bata na to, ɛ fan xa na liga mafuren!”

⁴⁹ Yamaan birin yi wudi yiine sege, e bira Abimeleki foxo ra. E sa wudi yiine malan yire makantanxin xon, e yi a gan, e nun seen naxanye birin yi a kui. E yi Siken sanganso makantanxin muxune birin faxa, muxu wuli keden, xemene nun naxanle.

Abimeleki faxa fena

⁵⁰ Abimeleki yi siga Tebesi taan xili ma. A yi Tebesi kaane yenge, a yi e no.

⁵¹ Sanganso makantanxina nde yi taa tagini, xemene nun naxanle e gi, e sa e malan denaxan yi, e nun taan muxune birin, e yi na balan e xun ma, e te a xuntagi.

⁵² Abimeleki yi fa na yire makantanxin yengedeni, a yi a maso den na, alogo a xa ten so banxin na.

⁵³ Nayi, naxanla nde yi se din gemε gbeen sin Abimeleki xunni, a yi a xunni bo.

⁵⁴ Banxulanna naxan yi a yenge so seene maxalima, Abimeleki yi a fala na xa mafuren, a naxa, "I ya silanfanna botin, i yi n faxa, alogo muxune nama a fala, e naxa, 'Naxanla nan a faxaxi.' " Banxulanna yi a soxon, a yi faxa.

⁵⁵ Isirayila kaane to a to a Abimeleki bata faxa, e birin yi xete e konne yi.

⁵⁶ Nayi, Ala yi Abimeleki saran a fe naxine ra, a naxan liga a fafe ra, a yi a dii tonge soloferene faxa.

⁵⁷ Ala yi Siken kaane saran e fe xosixine birin na. Yerubali a dii xemεn Yotami a dangan yi e suxu.

10

Kitisaan Tola

¹ Abimeleki faxa xanbini, Isakari bənsəna muxuna nde Puwaa dii xεmεn Tola, Dodo mamanan-denna yi keli a xa Isirayila rakisi. A yi dəxi Samiri taani Efirami geya yireni.

² A yi findi Isirayila kitisaan na jεε məxəjεn nun saxan. A yi faxa, e yi a maluxun Samiri yi.

Kitisaan Yayiri

³ Tola dangu xanbini, Galadi kaan Yayiri yi ti a jəxəni. A yi findi Isirayila kitisaan na jεε məxəjεn nun firin.

⁴ Dii xεmε tonge saxan nan yi a yii, naxanye yi e masiga tima sofali tonge saxan fari, e yi dəxi taa tonge saxan nin Galadi yamanani, dənaxanye mən xili Yayiri taane han to.

⁵ Yayiri yi faxa, e yi a maluxun Kamon yi.

Kitisaan Yefeta

⁶ Naxan jaxu Alatala yεε ra yi, Isirayila kaane mən yi na liga. E yi Baali sawurane nun Asitarate suxurene batu, e nun Arami kaane nun Sidən kaane nun Moyaba kaane nun Amonine nun Filisitine alane. E yi e mε Alatala ra, e mi fa a batu sənən.

⁷ Alatala yi xəb Isirayila kaane ma, a yi e sa Filisitine nun Amonine sagoni.

⁸ E yi fəb Isirayila kaane jaxankate na jεεn na han jεε fu nun solomasεxε, e yi Isirayila kaane birin tərə naxanye yi dəxi Yurudən mεrεmεrən sogeteden binni Galadi yi Amorine yamanani.

⁹ Amonine fan yi Yurudeŋ baan gidi Yuda bənsəŋna muxune nun Bunyamin bənsəŋna muxune nun Efirami bənsəŋna muxune xili ma. Isirayila kaane birin yi ɲaxankata han.

¹⁰ Nayi, Isirayila kaane yi Alatala maxandi, e naxa, “Nxu bata yulubin liga, bayo nxu bata nxu me nxə Ala ra, nxu yi Baali sawurane batu.”

¹¹ Alatala yi a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Misiran kaane nun Amorine nun Amonine nun Filisitine

¹² nun Sidəŋ kaane nun Amalekine nun Mayon kaane to ε ɲaxankata, ε to n mafan, n mi yi ε rakisi ba?

¹³ Koni, ε yi ε me n na, ε yi ala gbətene batu. Na ma, n mi ε rakise mumε!

¹⁴ E siga, ε bata seen naxanye yatε ε alane ra, ε sa ne mafan, ne xa ε rakisi ε ɲaxankatani.”

¹⁵ Isirayila kaane yi Alatala yabi, e naxa, “Nxu bata yulubin tongo. Naxan na i kenən, na liga nxu ra, koni, yandi, tin, i xa nxu rakisi to!”

¹⁶ E yi ala xəɲene ba e tagi, e yi Alatala batu. Na ma, Ala yi kininkinin Isirayila kaa ɲaxankataxine ma.

¹⁷ Amonine yi sa e malan daaxadeni Galadi yi, Isirayila kaane yi sa e malan daaxadeni Misipa yi.

¹⁸ Nayi, yamaan nun Galadi kuntigine yi a fala e bode xa, e naxa, “Nde singe Amonine yenge fəle? Naxan na na liga, na kanna findima nən Galadi kaane mangan na.”

11

¹ Sofa kenden nan yi Galadi kaan Yefeta ra. Yalunden nan yi a nga ra, a fafe yi xili nen Galadi.

² Galadi a naxanla dii xemene bari a xa nen. Na naxanla diine to gbo, e yi Yefeta kedi, e naxa, “I mi nxu fafe keen se sotoma, bayo naxalan gbete nan ma dii i tan na.”

³ Nayi, Yefeta yi a gi a ngaxakedenne bun, a yi siga Tobo yamanani. Fuyantenna ndee yi e malan Yefeta fema, e yi bira a foxo ra.

⁴ Waxatidi to dangu, Amonine yi Isirayila kaane yenge.

⁵ Na ma, Galadi fonne yi siga Yefeta fendeni Tobo yamanani.

⁶ E yi a fala Yefeta xa, e naxa, “Fa, i fa findi nxo mangan na, en yi Amonine yenge.”

⁷ Yefeta yi Galadi fonne yabi, a naxa, “E tan xa mi n naxaxu ba, e yi n kedi n fafe konni? Nanfera e fama n foxo ra iki a e kontofilixi?”

⁸ Galadi fonne yi a fala Yefeta xa, e naxa, “Nxu faxi i fema na nan yatigi ra, alogo en birin xa siga, i sa Amonine yenge, i findi nxo mangan na, e nun Galadi kaane birin.”

⁹ Yefeta yi Galadi fonne yabi, a naxa, “Xa en birin siga Amonine yengedeni, Alatala yi sa e sa n sagoni, n tan nan findima e mangan na na yi.”

¹⁰ Galadi fonne yi Yefeta yabi, e naxa, “Alatala nan en seren na! Nxu na ligama nen.”

¹¹ Yefeta yi bira Galadi fonne foxo ra, e yi siga. Yamaan yi a findi sofa kuntigin na. Yefeta mon yi xete falane birin ma Alatala yetagi Misipa yi.

Yefeta yi xerane rasiga

12 Yefeta yi xerane rasiga a faladeni Amonine mangan xa, a naxa, “Nanse xoli i ma nxu xa, i to fama nxo yamanan yengedeni?”

13 Amonine mangan yi Yefeta yabi, a naxa, “Isirayila kaane to mini Misiran yi konyiyani, e yi n ma baxon tongo, keli Arinon baan ma siga Yaboko xuden ma han Yuruden baana. Iki, e ne raxete nxu ma boje xunbenli.”

14 Yefeta mon yi xerane rasiga a faladeni Amonine mangan xa, a naxa,

15 “Isirayila kaane mi Moyaba baxon tongoxi, e mi Amonine yamanan tongoxi.

16 E to yi kelima Misiran yi waxatin naxan yi, e mini tonbon yiren nin siga han Gbala Baana siga Kadesi yi.

17 Nayi, Isirayila kaane yi xerane rasiga a faladeni Edon mangan xa, e naxa, ‘Tin nxu xa dangu i ya yamanani.’ Koni, Edon mangan mi tin. A fan yi xerane rasiga Moyaba mangan ma, na fan yi tondi, Isirayila kaane yi lu Kadesi yi.

18 Na xanbi ra, e yi siga tonbon kiraan xon. E yi Edon nun Moyaba yamanane mabilin, e sa lu Arinon baan dexon, e mi so Moyaba yamanani, bayo Arinon yi findixi Moyaba danna nan na.

19 Isirayila kaane yi xerane rasiga Amordine mangan Sixon ma naxan yi mangayani Xesibon taani. Isirayila kaane yi a fala a xa, e naxa, ‘A lu nxu xa dangu i ya yamanani siga nxo yamanani.’

20 Koni, Sixon mi tin, a yi a ganla birin malan yenge so xinla ma, e yi sa e malan Yahasi yi, e sa Isirayila kaane yenge.

21 Alatala, Isirayilaa Ala yi Sixon nun a ganla birin sa Isirayila kaane sagoni, e yi e no. Amordine

yi dɔxi bɔxɔn naxanye birin yi, Isirayila kaane yi ne birin tongo,

²² keli Arinon baan ma siga han Yaboko xudena, keli tonbonni siga han Yurudɛn baana.

²³ Alatala, Isirayilaa Ala bata Amorine bɔxɔn so Isirayila kaane yii, a yamana, i tan waxi na nan ba fe yi nxu yii ba?

²⁴ I ya ala Kemosi bɔxɔn naxan soxi i yii, na i yii. Nayi, Alatala, nxɔ Ala bɔxɔn naxan soxi nxu yii, na luma nɛn nxu yii.

²⁵ I mirixi a ma a i sɛnbɛn gbo Balaki xa ba, Siporo a dii xɛmɛna, Moyaba mangana? Anu, a tan mi yɛngɛ gidixi Isirayila kaane ma!

²⁶ Xabu jɛɛ kɛmɛ saxan, Isirayila kaane dɔxi Xɛsibɔn nun a rabilinna taane yi, e nun Aroyeri nun a rabilinna taane, e nun taan naxanye birin Arinon baan dɛ. Nanfera nayi han to ɛ mi ne xunba?

²⁷ N tan xa mi hakɛn ligaxi i ra, i tan nan fe jɔxin ligaxi n tan na, i yi n yɛngɛ. Alatala xa kitin sa Isirayila kaane nun Amonine tagi.”

²⁸ Amonine mangan mi a tuli mati Yefeta a falane ra.

Yefeta a kɔlɔna

²⁹ Nayi, Alatalaa Nii Sarijanxin yi godo Yefeta ma, a yi Galadi nun Manase yamanane yisiga, dangu Misipe taani Galadi yamanani, siga Amonine xili ma.

³⁰ Yefeta yi dɛ xuiin tongo Alatala xa, a naxa, “Xa i Amonine sa n sagoni,

³¹ naxan yo mini n ma banxini a fa n nalandeni, n na xɛtɛ n konni xunna kenli sa keli Amonine

yengedeni, n na fima nen Alatala ma, n yi a gan saraxan na.”

³² Yefeta yi siga Amonine yengedeni, Alatala yi e sa a sagoni.

³³ A yi taa mɔxɔnɛ kala, fɔlɔ Aroyeri taan ma siga han Miniti taana, siga Abeli-Keramin ma. Ala yi Amonine rayarabi Isirayila kaane xa.

Yefetaa dii temena fe

³⁴ Yefeta yi so a konni Misipa yi. A dii temen yi mini a bodonɛ a ralandeni tanban xuiin ma. Na dii kedenna nan tun yi a yii, ba na ra, dii temɛ gbete mi yi na, dii xeme yo mi yi na.

³⁵ A to a to, a yi a domani bɔ, a naxa, “ N bata yigitɛɛ! I tan nan n tixi tɔrɔn ma. N bata de xuiin tongo Alatala xa, n mi na kale mumɛ.”

³⁶ A diin yi a fala a xa, a naxa, “Baba, i bata de xuiin tongo Alatala xa, a yi i yaxune Amonine sa i sagoni, na ma, a liga n na alo i de xuiin naxan tongoxi.”

³⁷ A mɔn yi a fala a fafe xa, a naxa, “Kike firin fi n ma alogo nxu nun n lanfane xa siga geyane fari, nxu sa wuga mɛnni bayo n faxama nen, n mi dɔxɔ xeme taa ra.”

³⁸ A yi a yabi, a naxa, “Siga!” A yi kike firin fi a ma. E nun a lanfane yi sa wuga a fe ra geyane fari bayo a faxama nen a mi dɔxɔ xeme taa ra.

³⁹ Na kike firinne janxin na, a mɔn yi fa a fafe fema, a yi a de xuiin nakamali a fari. A munma yi xemɛn kolon.

Xabu na lɔxɔni, ito yi findi namunna ra Isirayila yi:

⁴⁰ Nɛɛ yo nɛɛ, Isirayila sungutunne sa Yefeta, Galadi kaana dii temen wugama nen xi naanin.

12

Yefeta nun Efirami kaane fe

¹ Efirami kaane yi e malan e siga Safon taani a faladeni Yefeta xa, e naxa, “Nanfera i danguxi, i siga Amonine yengedeni i mi a fala nxu xa en birin yi siga? Nxu waxi ε nun i ya banxin gan feni.”

² Yefeta yi e yabi, a naxa, “Yengε gbeen so nεn nxu nun n ma yamaan nun Amonine tagi, koni n to ε xili, ε mi n mali.

³ N to a to ε mi fama n malideni, n yi tin sayaan ma, n sa Amonine yengε. Alatala yi e sa n sagoni. Nanfera nayi ε fa fama n xili ma to?”

⁴ Yefeta yi Galadi kaane birin malan Efirami kaane yengε xinla ma. Galadi kaane yi Efirami kaane faxa yengeni, ne naxanye yi a falama, e naxa, “E tan Galadi kaane, ε findixi muxu gixine nan na Efirami bɔnsɔnni siga Manase bɔnsɔnni!”

⁵ Na xanbi ra, Galadi kaane yi Yuruden baan kirane birin suxu Efirami kaane yεε ra. Xa Efirami muxu gixina nde yi wa dangu feni, Galadi kaane yi a falama nεn, e naxa, “Efirami kaan nan i tan na ba?” Na kanna yi e yabima nεn, a naxa, “E n-ε n.”

⁶ Nayi, e yi a falama a xa nεn, e naxa, “Xuini ito fala: Xiboleti.” Koni, na kanna fan yi a falama nεn, a naxa, “Siboleti” bayo a mi yi nɔε a falε a kiini. Nayi, Galadi kaane yi a suxuma nεn, e yi a kɔε raxaba Yuruden baan dε. Na waxatini, e yi muxu wuli tonge naanin muxu wuli firin naxɔri Efirami yi.

⁷ Yefeta lu nεn kitisani Isirayila yi nεε sennin. Na xanbi ra, Yefeta Galadi kaan yi faxa, e yi a maluxun Galadi taana nde yi.

Ibisan nun Elon nun Abadon

⁸ Yefeta dangu xanbini, Betelemi kaana Ibisan yi findi kitisaan na Isirayila yi.

⁹ A dii xeme tonge saxan e nun dii teme tonge saxan nan soto, a yi a dii teme tonge saxan fi banson gbete ye yi, a yi paxalan tonge saxan fen a dii xemene xa banson gbete ye yi. A lu nen kitisani Isirayila yi jee solofere.

¹⁰ Ibisan yi faxa, e yi a maluxun Betelemi yi.

¹¹ A tan danguxina, Elon Sabulon kaan yi findi kitisaan na Isirayila yi. A lu nen kitisani jee fu.

¹² Sabulon kaana Elon yi faxa, e yi a maluxun Ayalon taani Sabulon yamanani.

¹³ Na danguxina, Piraton kaan Hileli a dii xemena Abadon yi findi kitisaan na Isirayila yi.

¹⁴ A yi dii xeme tonge naanin nun mamanden tonge saxan soto naxanye yi e masiga tima sofali tonge solofere fari. A lu nen kitisani Isirayila yi jee solomasexe.

¹⁵ Hileli a diina Abadon yi faxa, e yi a maluxun Piraton yi Efirami yamanani Amalekine geya yireni.

13*Samison bari fena*

¹ Isirayila kaane mon yi fe paxin liga Alatala yee ra yi. Alatala yi e sa Filisitine sagoni jee tonge naanin.

² Xemena nde yi Sora taani Dan bansonni, a yi xili Manowa. Gbantan nan yi a paxanla ra, dii yo mi yi a yii.

³ Alatalaa malekan yi mini a naxanla xa, a yi a fala a xa, a naxa, “Gbantan nan i ra, dii mi i yii, koni, i fudikanma nen, i yi dii xemēn bari.

⁴ Fəlo iki ma, i yete suxu, i nama dələn min, i nama manpaan min, i nama se haramuxi yo don,

⁵ bayo i fudikanma nen, i dii xemēn bari. A xunna mi bima, bayo i diin naxan barima, na rasarijanma nen Ala xa benun a xa bari waxatin naxan yi, a tan nan Isirayila xunbama Filisitine yii.”

⁶ Naxanla yi sa na fala a xemēn xa, a naxa, “Alaa muxuna nde bata fa n fema, a yi luxi alo Alaa malekana nde, a yi magaxu han. N mi a maxədin a keliden ma, a mi a xinla fan fala n xa.

⁷ Koni, a fala n xa nen, a naxa, ‘I fudikanma nen, i dii xemēn bari. Nayi, fəlo iki ma, i nama dələn min, i nama manpaan min, i nama se haramuxi yo don, bayo i diin naxan barima, na rasarijanma nen Ala xa, benun a xa bari waxatin naxan yi han a faxa ləxəna.’ ”

⁸ Nayi, Manowa yi Alatala maxandi, a naxa, “Marigina, i Alaa muxun naxan nafaxi, i mən xa a rafa n ma alogo a xa a yita nxu ra nxu lan nxu xa naxan liga diin xa naxan fama barideni.”

⁹ Ala yi Manowa xuiin name, Alaa malekan mən yi fa naxanla fema, a yi sa a li xēen ma, a xemēn Manowa mi yi a fema.

¹⁰ A yi a gi mafuren, a sa a fala a xemēn xa, a naxa, “Xemēn naxan fa n fema na ləxəni, a mən bata fa!”

¹¹ Manowa yi keli, a bira a naxanla fəxə ra, e siga xemēn fema, a yi a fala a xa, a naxa, “I tan nan falan ti naxanli ito xa ba?” Malekan yi a yabi, a naxa,

“Ōn, n tan nan yi a ra.”

¹² Manowa yi a fala a xa, a naxa, “I ya falane na kamali waxatin naxan yi, nxu lan nxu xa bira sariyan mundun fɔxɔ ra lan diin ma?”

¹³ Alatalaa malekan yi Manowa yabi, a naxa, “N naxan birin falaxi i ya ɲaxanla xa, a xa na liga.

¹⁴ A nama manpa bogi yo don, a nama dɔlɔn min, a nama manpaan min, a nama donse haramuxi yo don, a xa n ma yamarine suxu ki faɲi.”

¹⁵ Manowa yi a fala Alatalaa malekan xa, a naxa, “Tin, nxu xa sii dii suben ɲin i xa.”

¹⁶ Alatalaa malekan yi Manowa yabi, a naxa, “Xa i kankan n ma, n mi i ya donseen donma, koni xa i wa saraxa gan daxin ba feni Alatala xa, i na lige nɛn!” Manowa mi yi a kolon a Alatalaa malekan nan yi a ra.

¹⁷ Nayi, Manowa yi a fala Alatalaa malekan xa, a naxa, “I xili di, alogo nxu xa i binya, i ya falan na kamali waxatin naxan yi?”

¹⁸ Alatalaa malekan yi a yabi, a naxa, “Nanfera i n xinla maxɔdinma? Wundon nan na ra.”

¹⁹ Nayi, Manowa yi sii diin nun bogise saraxan tongo, a yi saraxa gan daxin ba Alatala xa gɛmɛna nde fari. Kabanako fena nde yi liga Manowa nun a ɲaxanla yɛtagi.

²⁰ Tɛɛ dɛgɛn yi tema waxatin naxan yi, Alatalaa malekan yi te tɛɛ dɛgɛni. Nayi, Manowa nun a ɲaxanla yi bira, e yi e yɛtagin lan bɔxɔn ma.

²¹ Alatalaa malekan mi fa a yɛtɛ makɛnɛn Manowa nun a ɲaxanla xa. Nayi, Manowa yi a kolon a Alatalaa malekan nan yi a ra.

²² Manowa yi a fala a ɲaxanla xa, a naxa, “En faxama nɛn! En bata Ala to!”

²³ A ɲaxanla yi a yabi, a naxa, “Xa Alatala yi waxi en faxa feni, a mi yi en ma saraxa gan daxin nun en ma bogise saraxan nasuxuma nun, a mɔn mi yi feni itoe birin yitama en na nun, a mɔn mi yi tinɲe en yi fe sifani itoe mɛ.”

²⁴ ɲaxanla yi a dii xɛmɛn bari, a yi a xili sa Samisɔn. Diin yi gbo, Alatala yi barakan sa a fe yi.

²⁵ A to dɔxɔ daaxadeni Dan yamanani Sora taan nun Esetayoli taan tagini, Alatalaa Nii Sariɲanxin yi a wanla kɛ fɔlɔ a dunuɲa yi gidini.

14

Samisɔn yi Filisiti ɲaxanla dɔxɔ

¹ Samisɔn yi siga Timana taani, a yi sa ɲaxanla nde to Filisiti sungutunne yɛ.

² A to xɛtɛ, a yi a fala a fafe nun a nga xa, a naxa, “N bata ɲaxanla nde to Timana yi Filisiti sungutunne yɛ, ɛ a fen n xa n ma ɲaxanla ra.”

³ A fafe nun a nga yi a yabi, e naxa, “ɲaxalan yo mi i ngaxakedenne dii tɛmɛne yɛ en ma yamani ba, fɔ i siga han Filisitine konni, Ala kolontarene, i sa ɲaxanla tongo mɛnni?” Samisɔn yi a fala a fafe xa, a naxa, “A fen n xa n ma ɲaxanla ra, bayo a tan nan nafan n ma.”

⁴ A fafe nun a nga mi yi a kolon a na yi kelixi Alatala nan ma. Bayo Samisɔn yi yɛngɛn nan fenma Filisitine ra. Na waxatini, Filisitine yi Isir-ayila kaane xun na.

⁵ Samisɔn nun a fafe nun a nga yi siga Timana yi. E to sa Timana manpa bili nakɔɔn li, yata sɛnbɛmana nde yi mini Samisɔn ma, a wurundunma.

⁶ Alatalaa Nii Sariɲanxin yi godo Samisɔn ma, a yiigenla yi yatani bɔ alo sii diin nan yi a ra. Koni, a mi na fala a fafe nun a nga xa.

⁷ Nayi, a siga, e nun ɲaxanla yi sa falan ti, a yi rafan a ma.

⁸ Waxatidi to dangu, Samisɔn mɔn yi keli, a xa siga Timana yi a ɲaxanla tongodeni, a yi dangu yatan binbin matoε kira yi, a yi kumi ɲεɲεne li soε yatan binbini, e bata yi e turen sa.

⁹ A yi nde tongo, a siga a donɲε kira yi. Na xanbi ra, a to a fafe nun a nga fεman li, a yi nde so e yii, e yi a don. Koni, a mi a fala e xa a na kumin baxi yatan binbini.

¹⁰ Samisɔn fafe yi siga ɲaxanla konni. Samisɔn yi sεwa bandena nde yitɔn mɛnni, bayo banxulanne yi na nan ligama.

¹¹ Filisitine to a to, e yi muxu tonge saxan sugandi siga a matideni.

¹² Samisɔn yi a fala e xa, a naxa, “N xa sandana nde sa ε xa. Xa ε a bunna fala n xa xi solofere sεwa bande donni ito bun, n doma fajni tonge saxan soε ε yii, e nun tonge saxan gbεtεye.

¹³ Koni, xa ε mi nɔ a bunna fale, ε tan nan doma fajni tonge saxan soma n yii, e nun tonge saxan gbεtεye.” E yi a yabi, e naxa, “I ya sandan sa, nxu tuli matixi i ra.”

¹⁴ A yi a fala e xa, a naxa,

“Naxan seen donma,
donseen minixi na nin,
naxan sεnbε gbo,
ɲaxunna yi mini na yi.

Nanse na ra?”

Xi saxan, e mi nɔ a bunna fale.

¹⁵ Xi soloferede ɓɓɓoni, e yi a fala Samisɓn ma ɓaxanla xa, e naxa, “I ya xεmεn nadin, a xa sandan bunna fala nxu xa. Xanamu, nxu i ganma nεn, ε nun i fafe a denbayaan birin. E nxu xilixi nεn alogo ε xa fa nxu yii geli?”

¹⁶ Samisɓn ma ɓaxanla yi siga wugε, a sa a fala a xa, a naxa, “N mi rafan i ma, i mi n xanuxi, i bata sandan sa n kon kaane bun, koni i mi a bunna falaxi n tan xa.” A yi a yabi, a naxa, “N mi a bunna falaxi n fafe xa, n mi a falaxi nga xa, n xa na fala i tan nan xa ba?”

¹⁷ A yi lu wugε na xi solofere donse donna bun. Xi soloferede ɓɓɓoni, Samisɓn yi a bunna fala a xa, bayo a bata yi a xaxinla ye so, a sa a fala a kon kaane xa.

¹⁸ Taan muxune yi a fala Samisɓn xa xi soloferede ɓɓɓoni benun sogen xa bira, e naxa, “Nanse ɓaxun kumin xa, nanse sεnbe gbo yatan xa?”

A yi a fala e xa, a naxa, “Xa ε mi yi xεen bi n ma ɓinge sungutunna ra nun, ε mi yi sandan bunna kolonma nun.”

¹⁹ Alatalaa Nii Sariɓanxin yi godo a ma, a yi siga Asikalɓn taani. A sa muxu tonge saxan faxa mεnni, a yi e dugine tongo, a yi e so muxune yii naxanye sandan bunna fala. A xɔɓɓin yi xεte a fafe konni.

²⁰ E yi Samisɓn ma ɓaxanla so banxulanna yii naxan bata yi Samisɓn mati.

15

Samisɓn yi a gbeen ɓaxɔ

¹ Waxatidi to dangu, murutu xaba waxatini, Samisən yi siga a ɲaxanla xən, yexεε diina a yii. A yi a fala, a naxa, “N xa so n ma ɲaxanla banxini.” Koni, a ɲaxanla fafe mi tin a so.

² A yi a fala Samisən xa, a naxa, “N yengi yi a ma a mi rafan i ma, n bata a so i lanfaan yii. Koni, a xunyεn be, xa i na xən, i na tongo a ɲoxən na.”

³ Samisən yi a fala, a naxa, “Muxu yo mi n yate kala tiin na iki, xa n fe ɲaxin liga Filisitine ra.”

⁴ Samisən yi siga. A yi sa xulumase kεmε saxan suxu, a yi e xunle xidi e bode ra, a yi xayε xidin xidi e xunle ra.

⁵ A yi e radεgε, a yi xulumaseene beɲin Filisitine murutu xεεne yi, e yi murutu tənsənnε birin gan e nun e manpa bili nakəne siga han oliwi bili xεεne.

⁶ Filisitine yi muxune maxədin, e naxa, “Nde ito ligaxi?” E yi e yabi, e naxa, “Samisən, Timana kaan bitanna, bayo a bata a ɲaxanla ba a yii, a yi a so a lanfaan yii.” Filisitine yi siga e sa na ɲaxanla nun a fafe gan.

⁷ Samisən yi a fala e xa, a naxa, “Bayo ε tan a ligama i kii nin, n mi diɲε fə n nan n gbeen ɲoxə.”

⁸ A yi e yεngε ki faɲi, a yi muxu wuyaxi faxa. Na xanbi ra, a sa dəxə Etami faranna ra.

Samisən yi muxu wuli keden faxa

⁹ Nayi, Filisitine yi sa e malan Yuda kaane xili ma, e yi e sofa ganla ti Lehi rabilinni.

¹⁰ Yuda kaane yi e maxədin, e naxa, “Nanfera ε faxi nxu xili ma?” E yi e yabi, e naxa, “Nxu faxi Samisən nan xidideyi, alogo a naxan ligaxi nxu ra, nxu fan xa na liga a ra.”

11 Nayi, Yuda kaan muxu wuli saxan yi siga Etami faran dæen na, e sa a fala Samisən xa, e naxa, “I mi a kolon a Filisitine fangan gbo en xa? I nanse ligaxi en na ito ra?” A yi e yabi, a naxa, “E naxan ligaxi n na, n fan na nan ligaxi e ra.”

12 E a fala a xa, e naxa, “Nxu faxi i xididen nin, alogo nxu xa i so Filisitine yii.” Samisən yi a fala e xa, a naxa, “E kɔlɔ n xa a ε mi n faxama.”

13 E yi a yabi, e naxa, “Nxu mi i faxama, nxu waxi i xidi feen nan tun yi, nxu yi i so e yii.” E yi a xidi luti nɛnɛ firin na, e yi a ramini faranna ra.

14 Samisən to so Lehi yi, Filisitine yi gbelegbele a xili ma. Nayi, Alatalaa Nii Sariɲanxin yi godo a ma. Lutin naxanye yi a yiine ma, ne yi lu alo e ganxin nan yi a ra, e yolon a yiine ra.

15 A yi sofanla nde faxaxin gbɛgbɛ xɔri xinden to biraxi, a yi a tongo, a yi muxu wuli keden faxa na ra.

16 Samisən yi a fala, a naxa,
 “N na e faxa alo sofanle
 sofanla gbɛgbɛ xɔnna ra.
 N bata muxu wuli keden faxa
 sofanla gbɛgbɛ xɔnna ra.”

17 A to yelin falan tiyɛ, a yi na gbɛgbɛ xɔnna rawoli ayi. E yi mɛnna xili sa gbɛgbɛ xɔri geyana.

18 Min xɔnla yi Samisən suxu, a yi Alatala maxandi, a naxa, “I tan nan kisi gbeeni ito fixi i ya walikɛɛn ma. Iki, n fa faxama ige xɔnla nan ma, n faxɛ Ala kolontarene yii ba?”

19 Nayi, fanyen naxan yi Lehi yi, Ala yi na bɔ, igen yi mini. Samisən yi a min, a niin mɔn yi yifan

a ma. E yi menna xili sa, a En-Hakore^{*}, menna mən Lehi yi han to.

²⁰ Samisən yi kitin sa Isirayila yi Filisitine waxatini jεε mɔxɔjε.

16

Samisən Gasa taani

¹ Samisən yi siga Gasa taani, a sa jaxalan yalunxina nde to mɛnni, a so a konni.

² Gasa kaane yi a mε a Samisən bata fa na yi. E yi na rabilin, e yi dɔxɔ a yεε ra kɔena ngaan na taan nabilinna yinna so dεen na. E lu a falε e bode xa, e naxa, “Subaxani, en yi a faxa.”

³ Koni, Samisən yi lu saxi han kɔε tagin yi maso. Kɔε tagin to a li, a yi keli, a yi taan so dε balanxin suxu e nun a senbetenne, a yi e nun e balan wurene tala bɔxɔni, a yi e sa a kɔε ma, a siga e ra Xebiron geyaan xuntagi.

Dalilaa yanfantenyana

⁴ Na danguxina, jaxanla nde yi rafan Samisən ma Soreki lanbanni, na jaxanla yi xili nɛn Dalila.

⁵ Filisitine kuntigi suulunne yi siga na jaxanla fεma, e sa a fala a xa, e naxa, “A rakunfa i ma, alogo i xa a kolon naxan a senben nagboxi ayi, alogo nxu xa nɔ a suxε kii naxan yi, nxu yi a xidi, nxu yi a senben ba a yi, nxu keden kedenna birin gbeti gbanan wuli keden kεmε soε i yii.”

⁶ Dalila yi a fala Samisən xa, a naxa, “N bata i mafan, a fala n xa i senbε gbeen fataxi nanse ra e nun mən i xidε naxan na, i senben yi jnan.”

* **15:19: En-Hakore:** a bunna nɛn fa fala “Tigin muxun xa naxan Ala maxandi.”

⁷ Samisɔn yi a yabi, a naxa, “Xa muxune n xidi luti nɛnɛn kidi daxi solofere ra, naxanye munma xara singen, n sɛnbɛn ɲanma nɛn, n lu alo muxun bonne.”

⁸ Nayi, Filisitine kuntigine yi fa luti nɛnɛn kidi daxi solofere ra Dalila xɔn, naxanye munma yi xara singen. Dalila yi a xidi ne ra.

⁹ Anu, muxune yi malanxi a xili ma banxini. Dalila yi a fala a xa, a naxa, “Samisɔn! Filisitine bata fa i xili ma!” A yi lutine bolon, alo tɛɛn lutin bolonma kii naxan yi. Nayi, a sɛnbɛn binla mi kolon.

¹⁰ Dalila yi a fala Samisɔn xa, a naxa, “I bata n mayenden, i bata wulen fala n xa. Iki, n bata i mafan a fala n xa i xidɛ kii naxan yi.”

¹¹ A yi a fala a xa, a naxa, “Xa muxune n xidi luti nɛnɛne ra naxanye munma rawali singen, n sɛnbɛn ɲanma nɛn nayi, n yi lu alo muxun bonne.”

¹² Dalila yi luti nɛnɛne tongo, a yi a xidi ne ra. Muxune mɔn yi tixi a xili ma banxini. Dalila yi a fala a xa, a naxa, “Samisɔn! Filisitine bata fa i xili ma!” A yi lutine bolon alo garin nan yi a yiine ma.

¹³ Dalila yi a fala Samisɔn xa, a naxa, “Han to i n mayendenma, i wulen falama n xa. A fala i xidɛ kii naxan yi.” A yi a fala a xa, a naxa, “I xa n xun sɛxɛn dɛnbɛxin kira soloferene dɛgɛ gɛsɛ sɔxɔn wudin na.”

¹⁴ Nayi, Dalila yi na liga, a yi e xidi wudin na. Na xanbi ra, a yi gbelegbele, a naxa, “Samisɔn! Filisitine bata fa i xili ma!” Samisɔn yi xulun, a yi gɛsɛ sɔxɔn wudin tala.

¹⁵ Dalila yi a fala a xa, a naxa, “Nanfera i a falaxi, i naxa, ‘I rafan n ma!’ Anu, i mi laxi n na? I bata n

mayenden san̄pa ma saxan, i mi tin i senbe gbeen binla fale n xa.”

¹⁶ Dalila yi lu a t̄ore na fala kedenna ra l̄x̄o yo l̄x̄o, a mi yi a danma han Samis̄on niin yi rajaxu a ma.

¹⁷ Nayi, Samis̄on yi a wundon fala a xa, a naxa, “Han to n xunna mi bi, bayo n tan nasarijanxin na a ra Ala xa benun n xa bari waxatin naxan yi. Xa n xunna bi, n senben janma nen, n lu alo muxun bonne.”

¹⁸ Dalila to a kolon a Samis̄on bata a wundon fala a xa, a yi sa na fala Filisitine kuntigine xa, a naxa, “Iki, ε fa, bayo Samis̄on bata a wundon fala n xa.” E yi siga gbetin na e yii a konni e naxan ma fe fala a xa.

¹⁹ Dalila yi Samis̄on naxi a sanne fari, a yi muxune xili, e yi a xun sexen denbexin kira soloferene bi, e yi a senben ba f̄olo a yi.

²⁰ Dalila yi a fala a xa, a naxa, “Samis̄on! Filisitine bata fa i xili ma!” A to xulun, a mirixi a ma, a naxa, “N na n s̄ot̄oma nen ito ra alo n darixi a ra kii naxan yi.” Koni, a mi yi a kolon a Alatala bata yi a masiga a ra.

²¹ Filisitine yi Samis̄on suxu, e yi a yeene rate a kui, e yi siga a ra Gasa taani, e yi a xidi sula ȳol̄onx̄onna ra. E yi Samis̄on karahan a xa lu se din gemen firifire kaso banxini.

Samis̄on faxa fena

²² Na waxatini, xabu a xunna bi, a xun sexene bata yi mini f̄olo.

²³ L̄x̄ona nde, Filisitine kuntigine yi e malan alogo e xa e n̄o s̄ot̄on sewan naba, e yi saraxa gbeen ba Daḡon xa, e ala. E sign sama, e naxa,

“Nxɔ ala bata Samisɔn fi nxu ma Filisitine yaxuna.”

²⁴ Yamaan to na to, e lu e ala matɔxε, e naxa, “Nxɔ ala bata nxu yaxun sa nxu sagoni, naxan yi nxɔ yamanan tɔrɔma, a yi nxu faxa.”

²⁵ Bayo e yi sɛwaxi e lu a falε, e naxa, “En Samisɔn xili, a xa fa en yεε ramaxa ayi!” E Samisɔn namini kasoon na, a lu sabaan soε e yetagi alogo e xa gele a ma. E sa a dɔxɔ sɛnbɛtɛn firinne longonna ra.

²⁶ Banxulanna naxan yi Samisɔn yii rasuxuma, Samisɔn yi a fala na xa, a naxa, “N xali sɛnbɛtɛn firinne dɛxɔn banxini ito tixi naxanye xunna, alogo n xa n digan e yi.”

²⁷ Banxin yi rafexi xɛmɛne nun jɔaxanle ra, Filisitine kuntigine birin yi na. Muxu wuli saxan jɔxɔn mɔn yi banxin xuntagi, xɛmɛn nun jɔaxanla, naxanye yi Samisɔn matoma a sabaan soma waxatin naxan yi.

²⁸ Nayi, Samisɔn yi Alatala mafan, a naxa, “N Marigina Alatala! N bata i mafan, i miri n ma. Ala! Sɛnbɛn fi n ma ito keden peeni, n xa n yεε firinne jɔxɔn fi Filisitine ra!”

²⁹ Banxin yi tixi sɛnbɛtɛn firinna naxanye xunna, Samisɔn yi a kɔmɛnna dɛtɛn keden fari, a yi a yiifanna dɛtɛn keden fari.

³⁰ Samisɔn yi a fala, a naxa, “Nxu nun Filisitine xa faxa!” A yi sɛnbɛtɛnne tuntun a sɛnbɛn birin na, banxin yi bira kuntigine nun muxune fari naxanye yi na. E nun naxanye faxa e bode xɔn, ne yi wuya muxune xa dangu a bata yi naxanye faxa nun.

³¹ A ngaxakedenne nun a fafe a denbayaan birin yi siga a binbin tongodeni. E to siga a ra, e sa a

maluxun Sora nun Esetayoli tagi Manowa gaburun na, a fafe. A findi nen kitisaan na Isirayila yi ɲεε mɔxɔɲε.

17

Mike a suxure sawurane

¹ Xεmεna nde yi Efirami geya yireni nun, a yi xili nen Mike.

² Lɔxɔna nde, a yi a fala a nga xa, a naxa, “Muxuna nde i ya gbeti gbanan wuli keden kεmεn tongo nen, i yi na kanna danga n yεε xɔri, n tan nan a tongo, a n yii.” A nga yi a fala a xa, a naxa, “Alatala xa barakan sa n ma dii xεmεna fe yi.”

³ A yi na gbetin naxεtε a nga ma. A nga yi a fala a xa, a naxa, “N waxi gbetini ito dεntεgε feni Alatala xa, alogo sawurana nde xa rafala i xa gbeti raxulunxi igen na. Iki, n bata a so i yii.”

⁴ A gbetin so a nga yii, a nga yi gbetin gbanan kεmε firin tongo, a yi gbetin so wure raxulunna yii. Na yi sawurana nde rafala gbeti raxulunxin na. A yi sa a ti Mike a banxini.

⁵ Kidenā nde yi Mike konni. A bata yi batu sena nde rafala e nun suxure gbεtεye, a yi a dii xεmε keden findi e ki muxun na.

⁶ Na waxatini, manga mi yi Isirayila yi, birin yi a kεnen feen nan ligama.

⁷ Lewi bɔnsɔnna banxulanna nde yi Bεtεlemi taani Yuda yamanani.

⁸ Na xεmεn yi keli Bεtεlemi yi Yuda yamanani, alogo a xa sa dɔxɔ yire gbεtε yi. A to yi sigama, a yi sa Efirami geya yiren li, siga han Mike a banxina.

⁹ Mike yi a fala a xa, a naxa, “I kelixi minen?” A yi a yabi, a naxa, “Lewi bənsənnna muxun nan n na, keli Betelemi taani Yuda yi, n dɔxode fenna nin.”

¹⁰ Mike yi a fala a xa, a naxa, “Lu n konni, i findi n ma denbayana saraxaraliin na, n na i saren fiye gbeti gbanan fu ra jɛɛn ma, e nun dugina ndee nun donsena.” Lewi bənsənnna muxun na yi so a konni.

¹¹ A yi tin luye Mike konni, naxan a yengi dɔxɔ a xɔn alo a diina.

¹² Na banxulanna yi yigiya Mike konni, a findi a saraxaraliin na.

¹³ Mike yi a fala, a naxa, “Waxatina nde Alatala fa hinanma nen n na bayo Lewi bənsənnna muxuna nde n konni saraxaraliyani.”

18

Dan bənsənnna muxune Layisi yi

¹ Na waxatini, manga mi yi Isirayila yi nun. Na waxatini mən, Dan bənsənnna muxune yi ke bɔxɔ fenni e dɔxe denaxan yi, bayo han na waxatini, ke bɔxɔ mi yi e tan yii alo bənsənnna bonne Isirayila yi.

² Dan bənsənnna muxune yi xeme kendε suulun sugandi e ye, e yi e rasiga Sora nun Esetayoli yi yamanane matodeni, alogo e xa e rakərəsi. Na muxune yi sa Efirmi geya yiren li siga han Mike konni, e yi xi mɛnni.

³ E to maso Mike a banxin na, e yi Lewi bənsənnna banxulanna xuiin mε, e xεtε e sa a fala a xa, e naxa, “Nde faxi i ra be? I nanse ligan be? I nanse yi be?”

⁴ A yi e yabi, a naxa, “Mike bata ito nun ito raba n xa, a n saren fima, n mən bata findi a saraxaraliin na.”

⁵ E yi a fala a xa, e naxa, “Ala maxɔdin, alogo nxu xa a kolon nxu sigatiin naxan yi, xa na sɔnɔyama nɛn.”

⁶ Saraxaraliin yi e yabi, a naxa, “E siga bɔɲɛ xunbenli, Alatala ε fɔxɔ ra ε sigatini.”

⁷ Na xεmε suulunne yi siga, e sa Layisi taan li. E sa muxune li mɛnni naxanye yi bɔɲɛ xunbenla nun makantanni, alo Sidɔn kaane yi kii naxan yi. Muxu yo mi yi kuntigin mafalama e yamanani. Na muxune yi makuya Sidɔn kaane ra, e hayu mi yi muxu yo ma.

⁸ Na muxu suulunne yi siga e ngaxakedenne fɛma Sora nun Esetayoli yi, e ngaxakedenne yi e maxɔdin, e naxa, “E nanse toxi?”

⁹ E yi e yabi, e naxa, “E fa be! En sa Layisi kaane yεngε. Nxu bata a to, e yamanan fan. E nama lu be ε mi sese ligama, ε mafura sigε na yamanan yεngɛdeni!

¹⁰ E na na li, ε yama fajin toma nɛn na, e dɔxi bɔxɔ fajini. Ala na bɔxɔn soma ε yii nɛn, sese mi dasama dɛnaxan yi bɔxɔ xɔnna fari.”

¹¹ Nayi, Dan bɔnsɔnna muxu kεmε sennin yi keli Sora nun Esetayoli yi, e siga e yεngε so seene ra e yii.

¹² E yi sa e malan Kiriyati-Yeyarin yi Yuda yi. Nana, dɛnaxan Kiriyati-Yeyarin xanbi ra, e mɛnna xili sa, a Mahane-Dan* han to.

¹³ E to keli mɛnni, e yi siga Efirami geya yireni, siga han Mike a banxina.

¹⁴ Nayi, na xεmε suulunna naxanye siga Layisi yamanan matodeni, ne yi a fala e ngaxakedenne

* **18:12: Mahane-Dan**, e kon xuini, na bunna nɛn fa fala “Dan dɔxɔdena.”

xa, e naxa, “Ɛ xa a kolon fa fala batu sena nde banxini ito kui, e nun sawurane nun suxure gbεε naxan nafalaxi wure raxulunxin na. Iki, ε tan nan a kolon ε naxan ligama.”

¹⁵ E mən yi xεε menni, e so Lewi bənsəna banxulanna banxini, Mike konni, e yi a xəntən.

¹⁶ Dan bənsəna muxu kεε senninne yi tixi banxin so dεn na, e yεngε so seene suxi e yii.

¹⁷ Xεε suulunna naxanye siga yamanan matodeni, ne yi so. E yi sawuran tongo, e nun batu seen nun suxure gbεεye nun suxure sawura gbeti daxina. Saraxaraliin nun muxu kεε senninne yi tixi dεn na.

¹⁸ A to bodene to soε Mike a banxini, a yi e to sawuran tongε, e nun batu seen nun suxure gbεεye nun suxure sawura gbeti daxina. Saraxaraliin yi e maxədin, a naxa, “Ɛ nanse ligan be?”

¹⁹ E yi a yabi, e naxa, “Dundu! I nama fala ti, i bira nxə fəxə ra, i findi nxə xabilan saraxaraliin na. Nanse rafan i ma, i findi saraxaraliin na muxu kedenna xa hanma Isirayila bənsəna nde xa?”

²⁰ Saraxaraliin yi sεwa, a yi batu seen nun suxurene nun sawurane rasuxu, a bira yamaan fəxə ra.

²¹ Dan bənsəna muxune yi kiraan suxu, e didine nun e xuruseene nun e goronne tixi e yεε ra.

²² E bata yi makuya Mike a banxin na, Mike nun a dəxə bodene yi e malan, e yi e sagatan.

²³ E yi gbelegbelema Dan bənsəna muxune fəxə ra, ne yi xεε, e yi Mike maxədin, e naxa, “Nanse ligaxi? Ganli ito be nanfera?”

²⁴ A yi e yabi, a naxa, “N tan alan naxanye rafalaxi, ε bata ne nun n ma saraxaraliin tongo, ε

yi fa e ra ε yii. Nanse fa luma n yii? Nanfera nayi ε n maxɔdinma, ε naxa, ‘Nanse ligaxi?’ ”

²⁵ Dan bɔnsɔnna muxune yi a fala a xa, e naxa, “I nama nxu tɔrɔ, xanamu muxuna ndee nxu ye, ne xɔlɔma nɛn i ma, e yi i yɛngɛ. Nayi, ε nun i ya denbayaan yi faxa.”

²⁶ Na xanbi ra, Dan bɔnsɔnna muxune mɔn yi e sigatiin fɔlɔ. Mike to a to a e sɛnbɛn yi gbo, a yi xɛtɛ a konni.

Dan nun a yire sarijanxina fe

²⁷ Nayi, Dan bɔnsɔnna muxune yi siga Mike a seene ra, a naxanye rafala, e nun saraxaraliin naxan yi a yii. E yi sa Layisi yɛngɛ, e yi na yama bɔɲɛ xunbelixin yɛngɛ, e yi e taan gan.

²⁸ Layisi taan yi Beti-Rexobo lanbanna nin, a yi makuya Sidɔn na, fefe mi yi e nun muxu yo tagi. Nanara, muxu yo mi fa e malideni. Dan bɔnsɔnna muxune mɔn yi taan ti, e dɔxɔ na.

²⁹ E yi taan xili sa, a Dan taana, alo Dan xinla yi kii naxan yi, e benban naxan bari Isirayila yi. Koni taan yi xili nɛn a singeni Layisi.

³⁰ Dan bɔnsɔnna muxune yi Mike a suxure sawurane ti e yɛtɛ xa. Yonatan, Gɛrisɔmi a dii xɛmɛna, Musa mamandenna nun Yonatan ma dii xɛmɛne yi findi saraxaraline ra Dan bɔnsɔnna xa han yaxune yamanan suxu waxatin naxan yi.

³¹ Mike sawuran naxanye rafala, e yi ne ti e yɛtɛ xa, e lu e batuɛ Ala Batu Banxin waxatin naxan birin naba Silo yi.

19

Bunyamin kaane yulubina

¹ Na waxatini, manga mi yi Isirayila yi. Lewi bənsənnə muxuna nde yi dəxə Efirami geya yiren danna ra, na yi ɲaxanla nde tongo a konyi ɲaxanla ra* naxan yi kelixi Betelemi taani Yuda yamanani.

² Koni, na konyi ɲaxanla yi tinxintareyaan liga, a yi keli a xən, a siga a fafe konni Betelemi taani Yuda yamanani. A sa lu mənni kike naanin,

³ a xəmən yi keli a siga a fəxə ra alogo e xa sa lan a xete a ra. A walike banxulanna nun sofali firin yi biraxi a fəxə ra. ɲaxanla yi a rasene a fafe a banxini, a fafe to a to, a yi a rasene sewani.

⁴ A bitanna, sungutunna fafe yi a makankan, a yi lu a konni xi saxan. E yi e dege, e yi e min, e yi xi dando ti na.

⁵ Xi naaninde ləxəni, e yi keli xətən, Lewi bənsənnə muxun yi wa siga feni. Koni, sungutunna fafe yi a fala a bitanna xa, a naxa, “I deba buru dungina nde ra, na xanbi ra, i yi siga.”

⁶ E yi dəxə, e yi e dege, e birin yi e min. Na xanbi ra, sungutunna fafe yi a fala xəmən xa, a naxa, “Tin, i xi be, i sewa.”

⁷ Xəmən yi keli a xa siga, koni bayo a bitanna yi kankanxi a ma, a mən yi xi na.

⁸ Xi suulunde ləxəni, xəmən yi keli xətən a xa siga. Nayi, sungutunna fafe yi a fala a xa, a naxa, “Yandi, i deba, i yi ɲinbanna mamε.” E birin yi e dege.

⁹ Xəmən yi keli a xa siga e nun a konyi ɲaxanla nun a walike banxulanna. Sungutunna fafe yi a

* **19:1: *Konyi ɲaxanle*** sariyan seɓexi Xəroyaan 21.7-11 kui. Konyin na a ra, a naxan soto a ɲaxanla ra.

fala a xa, a naxa, “Kɔɛ bata so, xi be, i sɛwa. Tila xɔtɔnni ɛ siga, i sa so i konni.”

¹⁰ Koni, xɛmɛn mi wa xi feni, a keli, a siga. A yi sa Yebusu taan li dɛnaxan mɔn xili Yerusalɛn, e nun a sofali firinne nun a goronne nun a konyi jaxanla.

¹¹ E masoɛ Yebusu taan na, yanyin bata yi yanfan, banxulanna yi a fala a kanna xa, a naxa, “En so Yebusu kaane taani, en sa xi na.”

¹² A kanna yi a yabi, a naxa, “En mi soma taa gbɛtɛ yi, Isirayila kaane mi dɛnaxan yi, en sa xima Gibeya nin.”

¹³ A mɔn yi a fala a walikɛ banxulanna xa, a naxa, “En maso yirena nde ra, Gibeya hanma Rama en sa xi mɛnni.”

¹⁴ E mɔn yi lu sigɛ, sɔgen birɛ, e bata yi maso Gibeya taan na, Bunyamin bɔnsɔnna muxune yamanana.

¹⁵ Nayi, e yi siga mɛnni alogo e xa sa xi Gibeya yi. E yi so taani, e yi sa ti taan yama malandeni. Koni, muxu yo mi e rasɛnɛ a banxini alogo e xa xi na.

¹⁶ Xɛmɛ fonna nde yi fama sa keli a xɛɛn ma. Efirami geya yiren muxuna nde nan yi na ra, a yi dɔxi Gibeya nin, anu Bunyamin kaan nan mɛnna muxune ra.

¹⁷ Na yi xɔjɛn to tixi taan yama malandeni. Xɛmɛ fonna yi a fala a xa, a naxa, “I sigan minɛn, i kelixi minɛn?”

¹⁸ A yi a yabi, a naxa, “Nxu sa kelixi Bɛtɛlɛmi taan nin Yuda yamanani. Nxu sigama fɔ Efirami geya yiren danna ra, n konna dɛnaxan yi. N kelixi Bɛtɛlɛmi taan nin Yuda yamanani, iki n sigama Alatala Batu Banxini. Koni muxu yo mi n nasɛnɛxi a konni.

19 Anu, nxɔ sofanle balo seχen nun murutuna nxu yii, burun nun minseen fan nxu yii, n tan nun n ma ɲaxanla nun n ma walike banxulanna xa. Sese mi dasaxi nxu ma.”

20 Xeme fonna yi a fala, a naxa, “Boɲe xunbenla xa taran i xɔn! Naxan na dasa i ma, n na soe i yii, i mi xima taan yama malandeni be.”

21 A yi e raso a banxini, a yi donseen sa sofanle bun. Sigatine yi e sanne maxa, na xanbi ra, e yi e dege, e yi e min.

22 E yi ɲaxaɲaxani waxatin naxan yi, taan muxuna ndee, fe ɲaxi rabane yi banxin nabilin, e lu deen makɔnkɔn han! E yi a fala xeme fonna xa, e naxa, “Banxi kanna! Xemen naxan soxi be, a ramini alogo nxu xa nxu makoon naba a ra alo ɲaxanla.”

23 Banxi kanna yi mini e fema, a yi a fala e xa, a naxa, “Ngaxakedenne, na mi lanɲe! Yandi e nama fe xɔsixin liga, bayo xemeni ito bata so n ma banxini, e nama fe ɲaxini ito liga.

24 N ma sungutun nasɔlxinxin be, e nun xemena konyi ɲaxanla, n xa ne ramini e ma. Naxan na e kenɛn, e yi na liga ne ra. Koni, e nama sese ɲaxi liga xemen na.”

25 Koni, na muxune mi wa e tuli mati feni a ra. Nayi, Lewi bɔnsɔnna muxun yi a konyi ɲaxanla suxu, a yi a ramini e ma tandeni. Na yi lu e yii kɔena ngaan na, e yi na karahan e kafu a xɔn han subaxani. Xɔtɔnni, e yi a raxete.

26 Xɔtɔnna to maso, ɲaxanla a xemen yi yigiyaxi xeme fonna naxan kon yi, ɲaxanla yi sa bira na deen na, han kuye yi ba.

²⁷ Xətənni, a kanna yi keli, a banxin dεen nabi, alogo a xa siga. A yi a konyi naxanla to biraxi dεen na, a yiine saxi dεen binni.

²⁸ A yi a fala a xa, a naxa, “Keli, en siga.” Koni, a mi a yabi. Nayi, xεmεn yi a binbin sa a sofanla fari, a siga a konni.

²⁹ A to so a konni, a filεn tongo, a yi a konyi naxanli bolon dungu dungin na dəxə fu nun firin, a yi a rasiga Isirayila bəxən birin yi.

³⁰ Naxanye birin na to, ne yi a fala, e naxa, “Han to ito naxəna munma liga singen xabu Isirayila kaane keli Misiran yamanani. En na en miri feni ito ma, en falan ti en bode xa.”

20

Yengen Bunyamin kaane xili ma

¹ Isirayila kaane birin yi e malan, keli Dan ma siga han Beriseba han Galadi yamanani, yamaan yi e malan alo muxu kedenna Alatala yetagi Misipa yi.

² Yama kuntigine Isirayila bənsənnε birin yi, ne yi ti Alaa yamaan yetagi, sofaan muxu wuli kεmε naanin fan yi na naxanye yi e sanni, silanfanne yi naxanye yii.

³ Bunyamin bənsənnε muxune yi a mε a Isirayila kaane bata siga Misipa yi. Nayi, Isirayila kaane yi a fala, e naxa, “E a fala, gbaloni ito ε sətəxi di?”

⁴ Nayi, Lewi bənsənnε muxun naxan ma naxanla faxa, na xεmεn yi falan tongo, a naxa, “Nxu nun n ma konyi naxanla nan fa Gibeya taani Bunyamin yamanani, alogo nxu xa xi na.

⁵ Gibeya kaane yi keli n xili ma, n yi banxin naxan kui, e yi na rabilin kœεn na. E yi waxi n tan nan faxa fe yi, koni e sa dutunxi n ma konyi ɲaxanla nan ma, e yi a faxa.

⁶ Nayi, n yi n ma konyi ɲaxanla tongo, n yi a yisεε dungi dungi na, n yi a rasiga Isirayila bœnsœnne birin yi, bayo e bata fe xœsixin liga Isirayila yi.

⁷ Iki, Isirayila kaane birin xa e bode to, ε yi fena nde ragidi.”

⁸ Yamaan birin yi keli alo muxu kedenna, e naxa, “En tan sese mi sigama a konni.

⁹ En na ito nan ligama Gibeya taan na: En kelima nœn a xili ma, en masœnsœnna ti.

¹⁰ Bœnsœn yo bœnsœn, xa muxu kœmε na, en muxu fu tongoma nœn, xa wuli keden na, en yi kœmε tongo, xa wuli fu na, en wuli keden tongoma nœn, e sa fandane fen sofane xa naxanye sa Gibeya taan yœngεma Bunyamin yamanani alogo na taan xa raxœri alo a lan e kœwali ɲaxin ma kii naxan yi, e naxan liga Isirayila yi.”

¹¹ Nayi, Isirayila kaane birin yi e malan alo muxu kedenna siga Gibeya xili ma.

¹² Isirayila bœnsœnne yi xœrane rasiga a faladeni Bunyamin bœnsœnna muxune birin xa, e naxa, “Gbaloni ito faxi ε tagi di?

¹³ Fe ɲaxi rabaan naxanye Gibeya yi, ε ne so nxu yii, nxu xa e faxa alogo gbalon naxan Isirayila yamani, na xa ɲan.” Koni, Bunyamin bœnsœnna muxune mi e ngaxakedenne xuiin suxu.

¹⁴ Bunyamin bœnsœnna muxune yi mini e taani, e sa e malan Gibeya yi alogo e xa Isirayila kaane yœngε.

15 Bunyamin bənsənnə muxun naxanye tənge na ləxəni, naxanye mini e taane yi, muxu wuli məxəpən nun sennin, silanfanna yi naxanye yii, Gibeya muxune mi yi ne ye, naxanye yatən yi sigə han sofa kəmə solofere.

16 Na ganla ye, sofa yəbaxi kəmə solofere yi e ye kəmənaan yi naxanye ra, ne birin yi nəe lantanna wolə nən hali xun səxə kedenna ma, e mi fula a ra.

17 E mən yi Isirayila bənsənnə bonne yatə, ba Bunyamin bənsənnə muxune ra, e yatəna: Muxu wuli kəmə naanin, silanfanna yi naxanye yii, e birin sofa.

18 Isirayila kaane yi keli, e siga Betəli yi, e sa Ala maxədin, e naxa, “Nxu nde singe rasigə a xa sa Bunyamin bənsənnə muxune yəngə?” Alatala yi e yabi, a naxa, “Yuda kaane nan singe sigama.”

19 Na xətən bode, Isirayila kaane yi sa e malan e daaxadeni Gibeya binni.

20 Na xanbi ra, e mən yi siga Bunyamin kaane yəngədeni, e yi sa ti yəngə so xinla ma Gibeya yətagi.

21 Bunyamin kaane yi mini Gibeya taani. Na ləxəni, e yi Isirayila kaan muxu wuli məxəpən nun firin faxa.

22 Isirayila yamaan mən yi e wəkilə, e sa ti yəngə so xinla ma na yireni e yi sa tixi dənaxan yi ləxə singeni.

23 Isirayila kaane yi siga, e sa wuga Alatala yətagi han jınbanna. E yi Alatala maxədin, e naxa, “Nxu mən lan nxu sa Bunyamin kaane yəngə ba, nxu ngaxakedenne?” Alatala yi e yabi, a naxa, “E sa e yəngə.”

24 Isirayila kaane mən yi siga Bunyamin kaane yengedeni ləxə firindeni.

25 Na ləxə firindeni, Bunyamin kaane yi mini Gibeya yi, e yi muxu wuli fu nun solomasexe faxa Isirayila kaane ra, silanfanna yi naxanye yii.

26 Nayi, Isirayila yamaan birin yi siga Beteli yi. E sa wuga menni, e lu Alatala yetagi, e sun na ləxəni han jinbanna, e saraxa gan daxine nun bəne xunbeli saraxane ba Alatala yetagi.

27 Isirayila kaane yi Alatala maxədin. Na waxatini, Alaa Layiri Kankiraan yi menna nin,

28 Haruna mamandenna, Eleyasari a dii xemen Finexasi nan yi tixi Alatala yetagi. E yi a fala, e naxa, “Nxu mən nəe Bunyamin kaane, nxu ngaxakedenne yenge ba, hanma nxu xa a lu na kiini?” Alatala yi e yabi, a naxa, “E siga, bayo n na e sama nen e sagoni tila.”

29 Nayi, Isirayila kaane yi sofane luxun Gibeya rabilinni.

30 Isirayila kaane yi siga Bunyamin kaane xili ma xi saxande ləxəni, e sa ti yenge so xinla ma Gibeya yi alo e yi darixi a ra kii naxan yi.

31 Bunyamin kaane yi mini yamaan yengedeni, e yi e masiga taan na, alo e darixi a ra kii naxan yi, e yi Isirayila sofane faxa fələ, e muxu tonge saxan faxa burunna ra Beteli nun Gibeya kiraan xən.

32 E yengi yi a ma a e bata Isirayila kaane nə alo e darixi a ra kii naxan yi. Koni Isirayila kaane yi a falama nen, e naxa, “En na en gi, en yi Bunyamin kaane mabandun burunna binni, en yi e makuya Gibeya ra.”

33 Isirayila sofane birin yi keli e tidene yi, e sa ti Baali-Tamara yi. Isirayila kaan naxanye yi

luxunxi Geba binni, ne yi mini Bunyamin kaane xanbi ra e yengedeni Gibeya lanbanni.

³⁴ Isirayila sofa kendēn wuli fuun yi siga Gibeya taan xili ma. Yengen yi naxu ayi, koni Bunyamin kaane mi yi a kolon a na gbalona e sate.

³⁵ Alatala yi Bunyamin kaane rayarabi Isirayila kaane xa, e yi sofa wuli mɔxɔɲen nun suulun sofa kemε faxa na lɔxɔni.

³⁶ Bunyamin kaane yi a kolon a e bata nɔ. Anu, Isirayila kaane e gi nen Bunyamin kaane yεε ra, bayo e yi laxi e sofa luxunxine ra Gibeya taan xili ma.

³⁷ Muxun naxanye yi luxunxi, ne yi so Gibeya taani mafuren, e taan yiren birin suxu, e yi taan muxune birin faxa silanfanna ra.

³⁸ E nun Isirayila sofaan bonne yi lanxi taxamasenna nde nan ma. Muxun naxanye yi luxunxi, ne yi lanma e xa tutin nate taan xun ma.

³⁹ Isirayila sofane to xεε e xanbi ra yengeni, Bunyamin kaane yi e muxu tonge saxan faxa, e yengi yi a ma, a e bata e nɔ alo e darixi a ra kii naxan yi.

⁴⁰ Koni na waxatini, tutin naxan yi findixi taxamasenna ra, na yi te fɔlɔ Gibeya taan xun ma. Bunyamin kaane yi e yεε raxεε, e tutin to tε taan xun ma.

⁴¹ Isirayila kaane yi xεε Bunyamin kaane xili ma. Bunyamin kaane yi gaxu, bayo e bata yi gbalon to fε e ma.

⁴² E yi e gi Isirayila kaane bun, e siga tonbonna binni, koni e mi tanga yengen ma. Bunyamin kaan naxanye yi fama taane binni, Isirayila kaan naxanye yi taane yi, ne yi ne faxa.

⁴³ Isirayila kaane yi Bunyamin kaane rabilin, e lu e kedε, e lu e faxε kira yi, e mi tin e yi e matabu han Gibeya sogeteden binni.

⁴⁴ Bunyamin sofa wuli fu nun solomasεεε yi faxa.

⁴⁵ Bunyamin kaan bonne yi e gi siga tonbonna binni, siga Rimōn fanyen binni. Ne muxu wuli suulun yi faxa kira yi, e yi a dōnxεne kedi han Gidomi yi, e mōn yi muxu wuli firin faxa e ra.

⁴⁶ Bunyamin kaan naxanye faxa na lōxōni, sofa wuli mōxōnēn nun suulun, sofa kēndēn gbansanna.

⁴⁷ Koni muxun naxanye e gi siga tonbonne binni, muxu kēmε sennin kisi nēn ne yε e sa so Rimōn fanye yireni, e lu mēnni han kike naanin.

⁴⁸ Isirayila kaane yi xεtε Bunyamin yamanani, e yi e muxune faxa silanfanna ra e nun xuruseen naxanye birin yi na. E yi tēēn so taane birin na.

21

Naxanle Bunyamin bōnsōnna xa

¹ Isirayila kaane e malan̄ε Misipa yi, e bata yi e kōlō nun, e naxa, “Isirayila kaa yo nama a dii tēmēn fi Bunyamin bōnsōnna muxuna nde ma.”

² Yamaan yi fa Beteli yi e lu Ala yεtagi han j̄inbanna. E wuga, e yi e xuini te,

³ e naxa, “Alatala, Isirayilaa Ala, nanfera ito ligama Isirayila yi to, Isirayila bōnsōnna nde yi tunun?”

⁴ Na xōtōn bode, yamaan yi keli xōtōn, e yi saraxa gandena nde yitōn mēnni, e yi saraxa gan daxine nun bōnε xunbeli saraxane ba.

⁵ Isirayila kaane yi a fala, e naxa, “Isirayila bɔnsɔnne muxun mundun mi faxi Alatala yɛtagi be Isirayila bɔnsɔnne birin yɛ?” E bata yi e kɔlɔ fa fala, naxan yo mi fa Alatala yɛtagi Misipa yi, e na kanna faxama nɛn.

⁶ Bunyamin kaane kininkininna yi Isirayila kaane suxu, e ngaxakedenne, e yi a fala, e naxa, “Bɔnsɔnna nde bata ba Isirayila ra to.

⁷ En nanse ligama Bunyamin kaane xa naxanye luxi, bayo en bata en kɔlɔ Alatala yi a en nama en ma dii tɛmɛne fi e ma e naxanla ra?”

⁸ Nayi, e yi maxɔdinna ti, e naxa, “Muxuna ndee Isirayila bɔnsɔnne muxune yɛ ba naxan mi faxi Alatala yɛtagi Misipa yi?” E yi a kolon a Yabɛsi-Galadi kaan muxu yo mi yi faxi yamaan daaxadeni.

⁹ E yi yamaan yatɛ, e yi a to Yabɛsi-Galadi muxu yo mi yi na.

¹⁰ Nayi, yamaan yi xɛmɛ kɛndɛ wuli fu nun firin nasiga, e yi yamarini ito so e yii, e naxa, “Ɛ siga ɛ sa Yabɛsi kaane birin faxa silanfanna ra Galadi yi, xɛmɛne nun naxanle nun diidine.

¹¹ Ɛ xɛmɛne birin faxa, e nun naxanla naxanye bata dɔxɔ xɛmɛn xɔn.”

¹² E yi sa sungutun nasɔlɔnxin muxu kɛmɛ naanin li Yabɛsi-Galadi yi naxanye munma yi xɛmɛn kolon singen, e yi siga e ra daaxadeni Silo yi Kanan yamanani.

¹³ Yamaan birin yi xɛrane rasiga lanna fe faladeni Bunyamin bɔnsɔnna muxune xa naxanye yi dɔxi Rimɔn fanye yireni.

¹⁴ Na waxatini, Bunyamin bɔnsɔnna muxune yi xɛtɛ, Isirayila kaane yi naxanle so e yii e naxanye

lu e nii ra Yabesi-Galadi yi. Koni, e birin mi jaxanla sətə.

¹⁵ Isirayila kaane yi kininkinin Bunyamin bənsənna muxune ma, bayo Alatala bata yi gbalon nagodo Isirayila bənsənne muxune ma.

¹⁶ Yamaan kuntigine yi a fala, e naxa, “Naxalan mi fa Bunyamin bənsənni. En nanse ligama, alogo xεmεn naxanye mi faxaxi ne xa jaxanle sətə?”

¹⁷ Bunyamin bənsənna muxu dənxe ne xa yi-wuya alogo bənsənna nde nama raxəri Isirayila yi.

¹⁸ Koni, en mi nəε en ma dii tεmεn soε e yii e jaxanle ra, bayo Isirayila kaane bata yi e kələ, e naxa, ‘Dangan na kanna xa naxan na a dii tεmεn fi Bunyamin kaana nde ma!’ ”

¹⁹ Nayi, e yi a fala, e naxa, “Sanla nde Alatala xa Silo taani jεε yo jεε Beteli taan kəmenna binni, kiraan sogeteden binni naxan Beteli nun Siken tagi, Lebona taan yiifanna ma.”

²⁰ Na xanbi ra, e yi yamarini ito fi Bunyamin kaane ma, e naxa, “E sa ε luxun manpa bili nakəne yi.

²¹ E yi lu ε yεε rakəjinjε, nayi, Silo sungutunne na mini, siga e bodondeni, ε mini manpa binle bun, ε keden kedenna birin yi Silo sungutunna nde tongo, ε yi e findi ε jaxanle ra, ε siga Bunyamin yamanani.

²² Xa e fafane hanma e ngaxakedenne fa e mawuga nxu fεma, nxu a falε e xa, nxu naxa, ‘E kininkinin e ma, bayo nxu mi jaxalan fenxi e xa yεngeni. E tan xa mi e soxi e yii. Nayi, ε mi findixi fe kalane ra.’ ”

²³ Bunyamin kaane yi na kawandi xuiin suxu, e yi jaxalan wuyaxi sətə sungutunne yε naxanye yi

sigama e bodondeni Silo yi. Na xanbi ra, e yi xεε e yamanani, e mɔn yi sa e taane ti, e dɔxɔ na.

²⁴ Na waxatini, Isirayila kaan bonne yi keli yamani, e xεε e bɔnsɔnne nun e xabilane yi, e sa dɔxɔ e bɔxɔne yi.

²⁵ Na waxatini, manga mi yi Isirayila yi, birin yi a kenɛn feen nan ligama.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78